

Джерельна база дослідження. Звіт про НДР: Формування критичного мислення громадян як чинник безпеки в умовах збройного насилля та інформаційної агресії на Сході України. Етап 1. Аналітичний й аналітико-узагальнювальний. С. 85–143.

ДЖЕРЕЛЬНА БАЗА ДОСЛІДЖЕННЯ

1. Аблазов І. В., Гордієнко Л. О. Фактор державоцентричності системи національної безпеки України та використання британського досвіду впровадження концепції безпеки людини. *Політичне життя*. 2020. № 2. С. 111 – 117. DOI 10.31558/2519-2949.2020.2.15
2. Авершин А. О., Яковенко Т. В. Формування критичного мислення у студентів інженерно-педагогічних ВНЗ. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*: зб. наук. пр. 2009. № 24–25. С. 134–145.
3. Авер'янова Н. М., Воропаєва Т. С. Стратегія «розумної сили» в контексті припинення збройного конфлікту в Україні. *Молодий вчений*. 2019. № 8 (2). С. 167–171. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-8-72-37>
4. Авер'янова Н. М. Гібридна війна: російсько-українське протистояння. *Молодий вчений*. 2017. № 3. С. 30–34.
5. Агресія Росії проти України: історичні передумови та сучасні виклики / авт. кол. : П. П. Гай-Нижник, Л. Л. Залізник, І. Й. Краснодемська, Ю. С. Фігурний, О. А. Чирков, Л. В. Чупрій; кер. проекту, упоряд. і наук. ред. : П. П. Гай-Нижник ; Науково-дослідний інститут українознавства МОН. Київ : Леся, 2016. 586 с.
6. Андреєнко О. Л. Інститут самопомоги у міжнародному праві: історико-правова розвідка. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія : Юриспруденція. 2013. Вип. 6–2 (1). С. 5–6.
7. Анісімович-Шевчук О. Сучасні інформаційно-психологічні впливи в системі міжнародних відносин в контексті російсько-української війни 2014–2022 років. С. 99–119. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-262-3-6>
8. Арон Р. Мир і війна між націями. Київ : Юніверс, 2000. 685 с.

9. Артюх А. Ситуація в зоні АТО у дзеркалі громадської думки: рецепції етнолога. *Матеріали до української етнології*. 2015. Вип. 14. С. 111–115.
10. Архіпова Є. О., Ковалевська О. В. Критичне мислення як необхідна складова розумової діяльності людини в межах сучасного інформаційного суспільства. *Гуманітарний часопис*. 2012. № 2. С. 34–38.
11. Астахова М. Розвиток навичок критичного мислення, інформаційної безпеки та протидії маніпуляції в рамках підвищення кваліфікації вчителів, що викладають курс «Громадянська освіта» / Медіаосвіта і медіаграмотність. 2020. URL: <http://surl.li/immtq>
12. Багай Б. М. Технологія розвитку критичного мислення. Броди, 2017. 16 с.
13. Бадер А. В. Політичні системи та збройне насилля: цілісно-системний аналіз. Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2020. 320 с.
14. Бадер А. В. Сутнісні основи війни як виду зовнішнього збройного насилля. *Гілея*. 2020. Вип. 154. С. 262–268.
15. Бадер А. В. Трансформація засобів та форм реалізації збройного насилля у сучасному світі. *Грані*. 2016. № 10. С. 60–65.
16. Бадер С. О. Методологічні засади проблеми формування ціннісно-сміслових орієнтацій майбутніх вихователів. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2018. Вип. 64. С. 10–15.
17. Бадер С. О. Система формування ціннісно-сміслових орієнтацій майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти у фаховій підготовці : дис. на здобуття наук. ступ. докт. пед. наук ; спец. 13.00.04 – теор. і мет. проф. освіти, 2020. 576 с.
18. Бадер С. О. Технологія розвитку критичного мислення як засіб формування ціннісно-сміслових орієнтацій майбутніх вихователів ЗДО. *Slovak international-scientific-journal*. 2020. Вип. 39. Т. 3. С. 9–11.

19. Бажановська О. В. Роль загальнолюдських цінностей в процесі формування громадянина європейської держави. *Вісник ЛДПУ імені Тараса Шевченка*. 2003. № 7 (63). С. 9–14.
20. Балацька О. Б. Політичне насилля як політико-культурний феномен: специфіка, детермінація, тенденції : монографія. Старобільськ: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2018. 385 с.
21. Барболіна О. С. Розвиток критичного мислення учнів шляхом розв'язання математичних задач. *Таврійський вісник освіти*. 2016. № 4 (56). С. 190–196.
22. Баханов К. О. Технологія розвитку критичного мислення як психолого-педагогічне явище. *Історія та правознавство*. 2017. № 33. С. 4–9.
23. Бевз В., Годованюк Т. Технологія розвитку критичного мислення у методичній підготовці майбутніх учителів математики. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. 2019. Вип. 1. С. 29–38.
24. Березенко І. Нова зброя дезінформації під назвою ДППФЕЙК. 2022. URL: <http://surl.li/nibsi>
25. Белей Л. Бар'єри критичного мислення. 2020. URL: <http://surl.li/nhcfw>
26. Беленька Г. В. Інтерактивні методи навчання як засіб розвитку критичного мислення студентів. *Актуальні проблеми психології*: зб. наук. пр. Інституту психології імені Г. С. Гнатюка. 2020. Т. 4 (16). С. 33–46.
27. Белкіна О. В. Критичне мислення учнів початкових класів. *Практична психологія та соціальна робота*. 2014. № 5. С. 37–44.
28. Белкіна-Ковальчук О. В. Формування критичного мислення учнів початкових класів у процесі навчання : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.09 / Волинський держ. ун-т ім. Л. Українки. Луцьк, 2006. 21 с.
29. Белкіна-Ковальчук О. Формування професійної компетентності студентів педагогічних спеціальностей засобами критичного мислення. *Педагогічний часопис Волині*. 2018. № 4. С. 100–106.

30. Біла книга спеціальних інформаційних операцій проти України 2014–2018 / під заг. ред. : Д. Ю. Золотухіна. Київ : Мега-прес груп, 2018. 382 с.
31. Білий В. І., Михальчук В. Основні напрями забезпечення національної безпеки держави. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 17. С. 92–98. DOI: 10.32702/2306-6814.2021.17.92
32. Білоусенко О. «Хочемо зробити суспільство резистентним до дезінформації». 2022. URL: <http://surl.li/kbqlv>
33. Богданова І. В. Сугестивний потенціал прецедентних одиниць в українському медійному дискурсі початку ХХІ ст.: автореф. дис. ... канд. філолог. наук: спец. 10.02.01 / Донецький національний університет. Вінниця, 2016. 20 с.
34. Богданова О. В. Формування критичного мислення курсантів під час навчання. *Збірник наукових праць Національної академії Національної гвардії України*. 2020. Вип. 2 (36). С. 11–14. DOI: <https://doi.org/10.33405/2409-7470/2020/2/36/22356>
35. Богданьок О. РФ застосувала проти України щонайменше шість видів касетних боєприпасів – Human Rights Watch. *Суспільні новини*. 12 травня 2022. URL: <http://surl.li/niemy>
36. Богуш О. Ю. Критичне мислення курсантів ВВНЗ на етапі військово-професійної підготовки. *Військова психологія у вимірах війни і миру: проблеми, досвід, перспективи*: матер. IV Міжнар. наук.-практ. конфер. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка 2019. С. 38–40.
37. Бойко С. Т. Психологічна безпека особистості в умовах розірваного інформаційного простору. *Психологія: теорія і практика*. 2019. Вип. 1 (3). С. 32–43.
38. Бойченко М. Історичне становлення інституційних засад критичного мислення: ідейний, освітній, правовий та політичний виміри. 2014. *Філософія освіти*. № 2. С. 80–97.

39. Болотнікова І. В. Особливості мислення та уяви фахівців професії типу «людина – людина» на різних етапах професійного становлення. *Актуальні проблеми психології*. Т. 5. Вип. 12. С. 3–8.

40. Бондар В. І. Критичне мислення в психології та педагогіці: сутність, розвиток, формування. Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Ін-т педагогіки і психології. К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015. 106 с.

41. Бондарук І. Методика розвитку критичного мислення учнів у процесі навчання всесвітньої історії. *Психолого-педагогічні проблеми сільської школи*: зб. наук. пр. Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / ред. кол. : Побірченко Н.С. (гол. ред.) та ін. Умань : ПП Жовтий О.О., 2011. Вип. 39. Ч. 2. С. 88–95.

42. Бородчак М. В. Особливості політичних маніпуляцій у сучасному інформаційному просторі та способи протистояння їм. *Наукові студії із соціальної та політичної психології*. 2012. Вип. 30. С. 283–293.

43. Бохан М. А., Башинська Н. В., Забелло Л. О., Станевич І. М., Гончарук Н.О., Карпельова І. В. Розвиток критичного мислення у процесі навчання дітей та молоді. *Нова українська школа*. 2018. URL: <http://surl.li/dybnm>

44. Бочарніков В. П. Системні воєнно-політичні риси сучасного конфлікту на території України : монографія / В. П. Бочарніков, С. В. Свєшніков, Р. І. Тимошенко. Х. : ХНУПС, 2019. 208 с.

45. Буркут І. Фантом «русского міра»: політологічні статті про російсько-українську війну й не тільки. Чернівці : Друк Арт, 2019. 255 с.

46. Буряк В. С. Формування у студентів критичного стилю мислення. *Знання*. 2017. № 3. С. 21–30.

47. Бучко В. Б. Психологічні аспекти резистентності до маніпуляції свідомостю. *Вісник Харківського національного університету*. Серія «Психологія». 2013. №1046. С. 222–225.

48. Василенко (Колесова) О. П., Сікорська В. Ю. Особливості розвитку критичного мислення у студентів спеціальності «Журналістика» під

час вивчення української мови за професійним спрямуванням. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія «Філологія». 2018. Вип. 32. Т. 3. С. 18–21.

49. Ващенко І. В. Феномен національної безпеки у сучасному розумінні. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. Серія психологічна. 2012. 2 (1). С. 30 – 37.

50. Векслер С. І. Розвиток критичного мислення школярів у процесі вивчення історії. *Український історичний журнал*. 1966. № 3. С. 121–123.

51. Верменич Я. Феномен пограниччя: Крим і Донбас в долі України: монографія. Київ: Інститут історії України НАН України, 2018. 368 с.

52. Війна без правил: гендерно-обумовлене насильство, пов'язане зі збройним конфліктом на сході України / А. Альохін, С. Кириченко, А. Кориневич та ін.; за заг. ред. В. Щербаченка, Г. Янової. ГО «Східноукраїнський центр громадських ініціатив». Київ, 2017. 216 с.

53. Власюк О. С. Кремлівська агресія проти України: роздуми в контексті війни : монографія / О. С. Власюк, С. В. Кононенко. Київ : НІСД, 2017. 304 с.

54. Внаслідок агресії РФ зруйновано або пошкоджено житло 2,5 мільйона українців – Верещук. *УКРІНФОРМ*.2023. URL: <http://surl.li/niejx>

55. Вовк Т. В. Технологія розвитку критичного мислення як засіб формування особистості учня. *Педагогічна майстерня*. 2012. № 2 (14).

56. Воєнні аспекти протидії «гібридній» агресії: досвід України : монографія / за заг. ред. : А. М. Сиротенка. Київ : Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського, 2020. 176 с.

57. Войтович Р. Глобальний тероризм як виклик суспільному розвитку. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2010. № 4. С. 5–17.

58. Воробйова І. В. Інформаційно-психологічна зброя як самостійний засіб ведення інформаційно-психологічної війни. *Системи озброєння і військова техніка*. 2010. № 1 (21). С. 141–144.

59. Вплив повномасштабної війни на міграцію українців: як масштаби переміщення оцінюють держава Україна та міжнародні організації. *Опора*. 2023. URL: <http://surl.li/ngkpx>
60. Вторгнення в Україну. Хроніка російської агресії / Д. Тимчук, Ю. Карін, К. Машовець, В. Гусаров. Київ : Брайт Букс, 2016. 240 с.
61. Вукіна Н. В., Дементієвська Н. П., Сущенко І. М. Критичне мислення: як цьому навчати : наук.-метод. посіб. / за наук. ред. О. І. Пометун. Харків, 2007. 190 с.
62. Ганаба С. О. Стратегії розвитку критичного та креативного мислення: навч. посіб. Хмельницький: Вид-во НАДПСУ, 2021. 128 с.
63. Гантінгтон С. Зіткнення цивілізацій? *Поліс*. 1994. № 1. С. 31–51.
64. Гарасимів Я. Формування готовності у майбутніх вихователів до розвитку критичного мислення дошкільників. *Вісник Львівського університету. Серія педагогічна*. 2022. Вип. 37. С. 46–55.
65. Гауфман Є. Політичні і правові аспекти образу ворога. *Філософія права і загальна теорія права*. 2016. № 1–2. С. 76–90. URL: <http://phtl.nlu.edu.ua/issue/view/11000>
66. Гвоздій С. П. Підготовка майбутніх фахівців соціономічних спеціальностей до безпеки життя і професійної діяльності як соціально-педагогічна проблема. *Педагогіка безпеки*. 2016. № 1. С. 40–47. <https://doi.org/10.31649/2524-1079-2016-1-1-40-47>
67. Гетьманчук М. П. «Гібридна війна» Росії проти України: інформаційний аспект. *Військово-науковий вісник*. 2017. Вип. 27. С. 296–307.
68. Гібридна війна і журналістика. Проблеми інформаційної безпеки: навч. посіб. / за заг. ред. В. О. Жадька; ред.-упор.: О. І. Харитоненко, Ю. С. Полтавець. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. 356 с.
69. Гібридна війна на Сході України в міждисциплінарному вимірі: витоки, реалії, перспективи реінтеграції : збірник наукових праць / за заг. ред. : В. С. Курило, С. В. Савченко, О. Л. Караман. Старобільськ : ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2017. 432 с.

70. Гібридна війна Росії проти України після Революції гідності : монографія / наук. ред. : М. Дорошко, В. Балюк; Інститут міжнародних відносин Київського національного університету ім. Т. Шевченка, Центр Східної Європи і факультет політології Університету Марії Кюрі-Склодовської в Любліні. Київ : Ніка-Центр, 2018. 280 с.

71. Гібридна війна: технології сугестії та контрсугестії : монографія / О. В. Акульшин, О. Г. Заруба, Л. Ф. Компанцева, С. С. Кудінов, Н. В. Слухай; Національна академія Служби безпеки України, Інститут філології Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Київ : Національна академія Служби безпеки України, 2018. 235 с.

72. Глазкова І. Я. Навчальний діалог як засіб формування навичок критичного мислення. *Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету (Педагогічні науки)*. Бердянськ : БДПУ, 2008. № 4. С. 57–62.

73. Гмиря А. Що заважає виробникам українських дронів покрити потреби фронту. 2023. URL: <http://surl.li/nicxq>

74. Годунок З. Самоусвідомлення ми як форманта картини світу (на прикладі інформаційних матеріалів про здійснення АТО на Сході України). *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія: Культурологія. 2016. Вип. 17. С. 20–30.

75. Головін М., Головіна Н. Механізми критичного мислення та навчання фізики і програмування. *Фізика та освітні технології*. 2022. № 1. С. 15–26, DOI: <https://doi.org/10.32782/pet-2022-1-2>

76. Головченко В. Історико-інформаційна складова гібридної агресії Росії проти Української держави. *Київські історичні студії*. 2017. № 1 (4). С. 35–45.

77. Горбань Ю. О. Інформаційна війна проти України та засоби її ведення. *Вісник НАДУ*. 2015. № 1. С. 136–141.

78. Горбенко Ю.Л. Рефлексія та критичне мислення особистості в інформаційному суспільстві. *Технології розвитку інтелекту*. 2021. Вип. 5. №1 (29). DOI: <https://doi.org/10.31108/3.2021.5.1.2>
79. Горохова І. В. Значущість критичного мислення для сучасних суспільства і освіти. *Вісник ХНПУ імені Г. С. Сковороди «Філософія»*. 2014. № 42. URL: <http://surl.li/nibke>
80. Горохова І. В. Мовно-комунікативні практики формування критичного мислення в сучасних університетах США: дис. ... канд. філос. наук: спец. 09.00.10 / Інститут вищої освіти НАПН України. Київ, 2016. 206 с.
81. Греца В. Модифікація податкової системи України в умовах воєнного стану. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. Серія «Право». 2023. Вип. 78. Ч. 2. С. 24–31. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2023.78.2.3>
82. Гринько В.О. Використання цифрових технологій для формування у майбутніх учителів навичок ХХІ століття. *Молодь і ринок*. 2019. № 5 (172). 56–61. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2019.171023>
83. Громадянська освіта. 3D Демократії: думаємо, дбаємо, діємо : метод. посіб. до курсу громадянської освіти для 10-го кл. ЗЗСО : в 7-ми ч. Ч. 5. / П. Вербицька, О. Волошенюк, Г. Горленко та ін.; за ред. П. Кендзьора. Львів : ВД «Панорама», 2018. 52 с.
84. Громова Н. М. Проблема критичного мислення у працях вітчизняних та зарубіжних дослідників. *Педагогічний процес: теорія і практика*. 2014. Вип. 3. С. 133–136.
85. Громова Н. М. Психологічні особливості установки на критичне мислення. *Актуальні проблеми психології*. 2015. Т. 10. Вип. 27. С. 79–88. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/appsu_h_2015_10_27_9
86. Грушевський А. Динаміка самооцінки українцями можливості відрізнити якісну інформацію від дезінформації та фейків. Пресреліз. Київський міжнародний інститут соціології, 2023. URL: <http://surl.li/mprii>

87. Гулай В. В., Базилюк К. Ф. Інформаційно-психологічна складова гібридної війни російської федерації проти України (2014-2021 рр.): теоретико-методологічні засади дослідження. *The Russian-Ukrainian war (2014–2022): historical, political, cultural-educational, religious, economic, and legal aspects*: Scientific monograph. Riga, Latvia: “Baltija Publishing”, 2022. С. 873–882. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-223-4-107>

88. Гулай В. М. Маніпулятивно-пропагандистські складові загроз інформаційній безпеці в реаліях гібридної війни Російської Федерації проти України. *Studia politologica Ucraino-Polona*. 2016. Вип. 6. С. 34–42.

89. Гусева С. О. Шляхи практичного розвитку критичного мислення учнів початкових класів. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців : методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2012. № 30. С. 114–120.

90. Давидова Ж. В. Формування духовно-ціннісних орієнтацій студентської молоді засобами критичного мислення. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти* : зб. наук. пр. / Укр. інж.-пед. акад. Харків, 2011. Вип. 32–33. С. 278–285.

91. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Національна безпека в контексті євроатлантичної інтеграції України: філософська рефлексія. *Вісник Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого*. Серія: Філософія. 2020. № 1 (44). С. 8 – 22.

92. Даценко А. Методично-організаційні аспекти впровадження заходів протидії російській пропаганді та дезінформації. *Вісник Львівського університету*. Серія: Філософсько-політологічні студії. 2021. Вип. 35. С. 168–176. DOI: <https://doi.org/10.30970/PPS.2021.35.20>

93. Даценко А. Ю. Стратегічні напрями боротьби з російською пропагандою і дезінформацією в інформаційному просторі України. *Гілея*. 2019. Вип. 145. Ч. 3. С. 39–43.

94. Декарт Р. Міркування про метод (щоб правильно спрямувати свій розум і відшукати істину в науках). *Психологія і суспільство*. 2015. № 2. С. 37–46.
95. Денисевич О. О. Роль критичного мислення в освітній реформі вищої школи епохи інформаційного суспільства. *Вісник НАУ*. Серія: Філософія. Культурологія. Т. 13, № 1 (2011). С. 151–155. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnau_f_2011_1_39
96. Дементієвська Н. П. Стратегії розвитку навичок критичного мислення учнів при оцінюванні ресурсів Інтернету. Програма спецкурсу підвищення кваліфікації викладачів системи після- дипломної педагогічної освіти, Проект Світового банку «Рівний доступ до якісної освіти в Україні». 2008. <http://www.scribd.com/doc/33487253>
97. Деркаченко Я. Інформаційно-психологічні операції як сучасний інструмент геополітики / GOAL, 2016. URL: <http://surl.li/nihem>
98. Джерела інформації, медіаграмотність і російська пропаганда: результати Всеукраїнського опитування громадської думки. Аналітичний звіт. Київський міжнародний інститут соціології, 2019. 75 с. URL: <http://surl.li/mpqsf>
99. Донбас і Крим: ціна повернення: монографія / заг. ред. В. П. Горбулін, О. С. Власюк, Е. М. Лібанова, О. М. Ляшенко. Київ : НІСД, 2015. 474 с.
100. Доступ до медичних послуг в Україні після восьми місяців війни: система охорони здоров'я залишається стабільною, проте ключові медичні послуги та ліки стають все менш доступними. ООН. Україна. 2022. URL: <http://surl.li/fpaxc>
101. Дубасенюк О. А. Ціннісно-сміслові наукові підходи, що відображають феномен толерантності. *Толерантність як соціогуманітарна проблема сучасності* : зб. матер. IV Міжнар. наук.-теорет. конфер. (1–2 жовт. 2015 р.) / ред.кол. П. Ю. Саух та ін. Житомир : Вид-во Евенок О. О., 2015. С. 305–309.

102. Дубровинський Г. Р. Діти війни: дослідження явища психотравми під час військової агресії в Україні. *Український психологічний журнал*. 2016. № 1. С. 16–26.

103. Електронний збірник теоретичних та практичних матеріалів для формування критичного мислення учнівства. *Освітній проект «На Урок»*. 2018. URL: <http://surl.li/nijje>

104. Еріксон Т. В оточенні ідіотів, або Як зрозуміти тих, кого неможливо зрозуміти / пер. з англ. В. Махоніна. Харків : Фоліо, 2018. 251 с.

105. Євменова О.К. Шляхи формування критичного мислення в умовах інформаційної війни. *ПОЛІТ. Сучасні проблеми науки. Гуманітарні науки: тези доп. XXI Міжнар. наук.-практ. конфер. здоб. вищої освіти і молод. учених* (Київ, 18–20 трав. 2022 р.). Т. 1 / ред. кол.: Н. В. Ладогубець, А. М. Кокарева та ін.; Національний авіаційний університет. Київ: НАУ, 2022. С. 233–235.

106. Ємець Н. А. Сучасні підходи до управління масовою свідомістю і поведінкою. *Соціальні інновації в контексті реформаційних змін: зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф.* (Чернігів, 21 лист. 2021 р.). Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2021. С. 32–36.

107. Жданова І. В., Бондаренко Л. О., Велічко А. В. Психологічні аспекти інформаційного впливу під час воєнних дій в Україні. *Габітус*. 2022. Вип. 41. С. 222–226. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2022.41.39>

108. Загола Т. М. Теоретичні підходи до дослідження співвідношення понять «міжнародна безпека», «колективна безпека» та глобальна безпека». *Вісник ХНТУ*. 2022. № 4 (83). С. 133–137. DOI: <https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2022.4.18>

109. Задорожній О. В. Порухення агресивною війною Російської Федерації проти України основних принципів міжнародного права: монографія / Українська асоціація міжнародного права, Київський національний університет ім. Т. Шевченка, Інститут міжнародних відносин. Кафедра міжнародного права. Київ: К.І.С., 2015. 712 с.

110. Заїка Є., Зімовін О. Рефлексивність особистості як предмет психологічного пізнання. *Психологія і суспільство*. 2014. № 2. С. 90–97.

111. Залужний В., Щапатала С. Реформування воєнної організації держави: трансформація завдань і функцій Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України. *Наука і оборона*. 2021. № 4. С. 4–12.

112. Захаренко К. Протидія маніпулятивним впливам (засоби, технології, можливості). *Гілея: науковий вісник*. 2018. Вип. 137. С. 181–189. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2018_137_48

113. Захаренко Л. М. Пасивний психологічний захист як спосіб протидії маніпулятивному впливу. *Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі*. 2020. Ч. 2. С. 95–98. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/handle/123456789/19359>

114. Захарова О. В. Трансформації науково-освітнього потенціалу закладів вищої освіти України через тимчасову окупацію частини території Донецької та Луганської областей, анексію Республіки Крим. *Освітня аналітика України*. 2020. Вип. 4. С. 47–59. DOI: 10.32987/2617-8532-2020-4-47-59

115. Зінсу О. І. Роль критичного мислення у формуванні правомірної поведінки особистості. *Молодий вчений*. 2019. № 4 (68). С. 130–133. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-4-68-30>

116. Зінченко О. В. Аналіз умов формування критичного мислення здобувачів вищої освіти. *Габітус*. 2022. Вип. 43. С. 131–135. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2022.43.22>

117. Земцов І., Скрябіна Т. Критичне мислення як базовий компонент підготовки майбутніх учителів історії. *Рідна школа*. 2010. № 1–2 (січень–лютий). С. 21–24.

118. Зорич О. О. Громадський досвід протидії антиукраїнській інформаційній війні. *Наукові записки Інституту політичних і*

етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. 2015. Вип. 3 (77). С. 237–247.

119. Зубченко С. О. Сучасний гуманітарний інструментарій протидії гібридній війні РФ проти України. *Стратегічні пріоритети*. 2017. № 4. С. 207–214.

120. Іваницька О. В., Смирнов С. А., Біловус О. С. Вплив інформаційного середовища на прийняття рішень економічних суб'єктів: рефлексивний підхід. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. : зб. наук. пр. 2017. № 14. С. 476–482. DOI:10.20535/2307-5651.14.2017.108701

121. Іванова Н. В. Духовно-онтологічні стратегії мислення : соціально-філософський аналіз : автореф. дис. ... д-ра філос. наук : 09.00.03. Одеса, 2017. 61 с.

122. Іванова О. В. Case study на заняттях із англійської мови як засіб формування критичного мислення студентів-філологів. *Молодий вчений*. 2017. № 8. С. 215–219.

123. Івін О. О., Нікітіна І. П. Декарт Р. Сумнів і метод : підручник. Львів : Вид-во Юрайт, 2016. 478 с.

124. Ільницька У. Інформаційна безпека України: сучасні виклики, загрози та механізми протидії негативним інформаційно-психологічним впливам. *Humanitarian vision*. 2016. Вип. 2. № 1. С. 27–32.

125. Інтерпретація російсько-українського конфлікту в західних наукових і експертно-аналітичних працях / за ред. В. Кулика. Київ : ІПЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2020. 328 с.

126. Іовенко М. Нестандартні способи розвинути критичне мислення. UNICEF Україна. 2021. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/stories/non-standard-ways-to-develop-critical-thinking>

127. Інтенсифікація впливу вчителів Луганської області на процеси примирення і встановлення миру. 2020–2023. URL: <http://luteachrp.luguniv.edu.ua>

128. Інформаційні чинники системи інтеграторів Донбасу і Криму в загальноукраїнській єдності : монографія / авт. кол. : В. Горовий, О. Онищенко, М. Закіров, А. Матвійчук, Ю. Половинчак, С. Полтавець, С. Горова, В. Попик ; НАН України, Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Київ, 2016. 201 с.

129. Казакова Л. Національна безпека держави: понятійно-категоріальний апарат. *Регіональні студії*. 2021. № 24. С. 128 – 132. DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2021.24.18>

130. Казаков Ю. М. Сучасні концепції медіаосвіти учнівської та студентської молоді. *Психолого-педагогічні проблеми сільської школи*: зб. наук. пр. Уманського держ. пед. ун-ту. 2009. Вип. 29. С. 88–94.

131. Калініченко Б. М. Інформаційна війна: чинники ескалації і засоби протидії. Київ: Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, 2020. 294 с.

132. Калюжна Т. Г. Педагогічна аксіологія в умовах модернізації професійно-педагогічної освіти : монографія / за наук. ред. О. В. Уваркіної. Київ: Вид-во Нац. пед. ун-ту ім. М.П. Драгоманова, 2012. 128 с.

133. Картування сфери медіаграмотності в Грузії, Латвії, Молдові та Україні. Україна. Аналітичний звіт. 2021. 33 с. URL: <http://surl.li/jmgtw>

134. Карпчук Н. Медіа як невоєнний метод впливу в гібридній війні. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2018. № 2 (4). С. 41–49. DOI: <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2018-02-41-49>

135. Катаєв Є. С. Інформаційно-психологічна безпека особистості в умовах сучасного суспільства. *Вісник Національного університету оборони України*. 2014. № 2 (39). С. 215–220.

136. Качанова Ю. В. Агресивність та агресія як соціологічні категорії. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили*. Серія : Соціологія. Миколаїв, 2010. Т. 146. Вип. 133. С. 50–54.

137. Кашуб'як І. О. Розвиток критичного мислення молодших школярів під час узагальнення математичного матеріалу. *Науковий часопис*

Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 17. Теорія і практика: навчання та виховання. 2019. Вип. 30. С. 80–86.

138. Кебас М. Як активізувати критичне мислення: сучасний підхід. Базові прийоми та мислення. 2018. URL: <http://surl.li/nibmd>

139. Кивлюк О. П. Інформатизація та інформаційна цивілізація: соціально-філософський аспект. *Гілея. Філософські науки*. Вип. 44. С. 279–285

140. Києнко-Романюк Л. А. Розвиток критичного мислення студентської молоді як загальнопедагогічна проблема : автореф. дис ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Інститут вищої освіти АПН України. Київ, 2007. 20 с.

141. Кирилюк О. Мовні засоби творення образу ворога в умовах інформаційної війни. Наукові записки. Сер.: Філологічні науки. Вип. 187. С. 45–50. DOI: <https://doi.org/10.36550/2522-4077.2020.187.6>

142. Клак В. О. Теоретичний аналіз загальної системи розумових дій та операцій мислення. Теоретичні і прикладні проблеми психології. 2019. № 2. С. 182–194.

143. Кобернік С. Г., Кузьміна Н. Ю., Овчарук О. В., Паращенко Л. І., Степанов Ф. З., Тараненко І. Г. Концепція змісту освіти для європейського виміру України. Київ, 2005. 24 с.

144. Ковалевська О., Копіна А., Широка С. Феномен критичного мислення в контексті глобальних викликів сучасного суспільства. *Вісник Львівського університету*. Серія: Філософсько-політологічні студії. 2021. Вип. 34. С. 50–57.

145. Козаченко Н. П. Коли не працює критичне мислення і для чого нам здоровий глузд. *Актуальні проблеми духовності*. 2020. №21. С. 204 – 228. DOI: <https://doi.org/10.31812/apd.v0i21.4371>

146. Козаченко Н. Критичне мислення та феміністична епістемологія. *Вісник Львівського університету*. Серія філос.-політолог. студії. 2021. Вип. 38, С. 50–56. DOI: <https://doi.org/10.30970/PPS.2021.38.6>

147. Козира В. М. Технологія розвитку критичного мислення у навчальному процесі : навч.-метод. посіб. для вчителів. Тернопіль : ТОКІППО, 2017. 60 с.
148. Комарчук О. Маніпулятивні технології російських ЗМІ в рамках сучасної гібридної війни. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Серія: Міжнародні відносини. 2016. № 2. С. 60–66.
149. Конвенція про захист цивільного населення під час війни: ООН; Конвенція від 12.08.1949. URL: <http://surl.li/bpkpd>
150. Конверський А.Є. Критичне мислення. Підручник для студ. вищ. навч. закл. усіх спец-тей. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 370 с.
151. Конверський А.Є. Логіка. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2017. 391 с.
152. Кононов І. Ф. Луганський синдром як масова аномічна реакція на розгортання гібридної війни. URL: <http://surl.li/nhyzz>
153. Конституція України: Верховна Рада України; Конституція України, Конституція, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <http://surl.li/gdyl>
154. Концепція громадянського виховання. Громадянська Освіта, 2000. №21. URL: <https://osvita.khpg.org/index.php?id=976002302>
155. Кориневич А. О. Кваліфікація ситуації в Автономній Республіці Крим, Донецькій та Луганській області з точки зору міжнародного гуманітарного права. *Актуальні проблеми політики*. 2014. Вип. 53. С. 89–97.
156. Королук А., Королук О. Національно-патріотичне виховання як важлива складова національної безпеки. *Зб. наук. праць Військової академії (м. Одеса). Технічні науки*. 2015. Вип. 1. С. 155–158. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/zbnpva_2015_1_23
157. Косунський С. Інформаційна складова війни: як росія намагається послабити підтримку Заходу. *Радіо свобода*. 20 квітня 2022. URL: <http://surl.li/dxuqn>

158. Коучингова сесія з розробки програми тренінгу «Медіаосвіта та критичне мислення для людей поважного віку». *Громадський простір*. 2023. URL: <http://surl.li/jqyzd>

159. Кочубей Т., Ткачук Ю. Соціальні навички soft skills у системі компетентностей майбутніх соціальних працівників. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2021. № 2 (7). С. 42–50. DOI: [https://doi.org/10.31499/2618-0715.2\(7\).2021.244074](https://doi.org/10.31499/2618-0715.2(7).2021.244074)

160. Кравцов Д. Р. Психологічна стійкість спеціаліста екстремального профілю. *Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України* : тези доп. наук.-практ. конф. (м. Харків, 27 берез. 2020 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. С. 217–219. URL: <http://surl.li/kbvpz>

161. Кравченко А. А. Мислення як фактор становлення сучасної особистості: філософсько-освітній аспект. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2017. Вип. 71. С. 52–57. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpvgvzdia_2017_71_8

162. Кравченко В., Пащенко В. Практика та теорія «справедливої війни» в ХХІ столітті. *Вісник Дніпропетровського університету*. 2016. № 1. С. 4–13.

163. Кравченко О. Соціальна робота в громаді в умовах війни. *Zeszyty Naukowe Collegium Witelona*. 2022. № 42 (1). С. 63–70. DOI: 10.5604/01.3001.0015.8922

164. Кремень В. Г., Ільїн В. В. Філософія: мислителі, ідей, концепції : підручник. Київ : Книга, 2005. 528 с.

165. Кремень В. Г. Філософія національної ідеї. Людина. Освіта. Соціум. Київ: Грамота, 2007. 576 с.

166. Критичне мислення: освіта, творчість, цінності : монографія / за заг. ред. В. Г. Кременя. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2017. 299 с.

167. Критичний. *Офіційний сайт української мови*. URL: https://ukrainskamova.com/publ/slovník_sinonimiv/k/kritichnij/33-1-0-8411

168. Кроуфорд А., Саул С., Метью В., Макінстер Д. Технології розвитку критичного мислення учнів. Київ: Плеяда, 2006. 217 с.

169. Кузьменко І. А. Особливості формування основ критичного мислення у дітей старшого дошкільного віку. *Педагогіка і психологія постмодернізму: цінності, компетентності, діджиталізація : колективна монографія* / за наук. ред. Г. Цветкової – Aerzen : Heilberg IT Solutions UG (haftungsbeschränkt) interging Verlag, 2021. 504 с.

170. Кузьменко І. А. Формування критичного мислення дітей старшого дошкільного віку: методологічні підходи та принципи. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2023. №5. С. 401–415.

171. Кузніченко С. О. Військово-цивільні адміністрації в зоні проведення операції об'єднаних сил : монографія / С. О. Кузніченко, В. Й. Шевченко ; Інститут законодавства Верховної Ради України, Одеський державний університет внутрішніх справ. Одеса : Букаєв В. В., 2019. 168 с.

172. Кузьо Т. Війна Путіна проти України. Революція, націоналізм і криміналітет / Пер. з англ. А. Павлишин. Київ : Дух і літера, 2018. 560 с.

173. Культурні цінності Криму і Донбасу в умовах війни та окупації: матеріали Круглого столу «Історико-культурний та науковий потенціал Півдня та Сходу України в умовах окупації та воєнних дій: загрози, втрати, перспективи збереження та відновлення» (м. Київ, 12 лист. 2015 р.) / упоряд.: С. І. Кот, Г. В. Боряк, відп. ред. В. А. Смолій. Київ : Інститут історії України НАН України, 2016. 89 с.

174. Купенко О. В., Козинцева Т. О., Костенко А. М., Світайло Н. Д. Обґрунтування інтеграційної рамки для інтердисциплінарного дослідження поняття «соціальна стійкість людини в громаді». *Epistemological studies in Philosophy, Social and Political Sciences*. 2022. №5 (2). С. 3–12. DOI: 10.15421/342215

175. Курбан О. Проблема критичності мислення при споживанні медіаконтенту в умовах інформаційної війни. *Синопис: текст, контекст, медіа*. 2022. № 28 (1). С. 21–27. DOI: <https://doi.org/10.28925/2311-259x.2022.1.4>

176. Курило В. С., Караман О. Л. Критичне мислення як засіб інформаційно-психологічної безпеки особистості. *Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика* : матер. VII Міжнар. наук.-практ. конфер. (Харків, 16–18 бер. 2023 р.) / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. С. 75–78.

177. Курило В. С., Савченко С. В., Караман О. Л. Соціалізація особистості в умовах гібридної війни на сході України: монографія. К.: Талком, 2018. 240 с.

178. Курило Н. О. Події в Україні 2014–2020 рр. очима молоді з тимчасово окупованої території. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2020. № 7. С. 44–57.

179. Курс «Безпека та стійкість громад в умовах війни». CommunityAction Global Impact. URL: <http://surl.li/kamds>

180. Куцепал С. В. Критичне мислення як засіб спротиву в інформаційній війні. *Вісник НЮУ імені Ярослава Мудрого. Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія*. 2022. № 3 (54). С. 104–115. DOI: <https://doi.org/10.21564/2663-5704.54.265682>

181. Куцька О. М. Особливості інформаційно-психологічного впливу Російської Федерації напередодні та початковому етапі антитерористичної операції на сході України. *Інформаційна безпека людини, суспільства, держави*. 2017. № 1 (21). С. 180–190.

182. Лабенко О. Розвиток критичного мислення в середніх загальноосвітніх закладах. *Рідна школа*. 2001. № 4. С. 68–70.

183. Лазарович М. Російсько-українська війна (2014– 2017 роки): короткий нарис. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2017. 239 с.

184. Лазоренко, О. А. Інформаційний складник гібридної війни Російської Федерації проти України: тенденції розвитку. *Стратегічні пріоритети*. 2015. № 3 (36). С. 124–133.

185. Левченко Л., Ракчєва С. Технології формування образу зовнішнього ворога у демократичних та недемократичних режимах. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»*. Сер: Політологія. 2016. Т. 273. Вип. 261. С. 74–78. URL: <http://surl.li/njobt>

186. Лельонек А. Мова ворожнечі і російська дезінформація. Ключові наративи, які можуть підірвати підтримку України. *ZAXID.NET*. 2023. URL: <http://surl.li/nifjc>

187. Леонтєва І. В. Педагогічний кейс як засіб розвитку критичного мислення майбутніх викладачів. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. Серія: Психологія. Педагогіка. 2019. Вип. 32. С. 29–38.

188. Литвинова Н. Говори вдумливо: як війна змінює стратегічні комунікації у бізнесі та соціумі. І як це формує нову ментальну реальність. *Mind.ua*. 2023. URL: <http://surl.li/hfgrm>

189. Лисенко, Ю, Манелюк, Ю. Технології політичного маніпулювання та їх вплив на громадську думку в сучасних політичних процесах. *Politicus*. 2022. № 5. С. 42–47. DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2022-5.6>

190. Лисенко С., Силка А. Особливості формування критичного мислення майбутніх інженерів-педагогів методом аналізу. *Молодь і ринок*. 2012. № 12 (95). С. 169–174.

191. Ліпкан В. А. Національна і міжнародна безпека у визначеннях та поняттях. Київ: Текст, 2006. 256 с.

192. Ліпман М. Чим може бути критичне мислення. Вісник програм шкільних обмінів. 2006. № 27. С. 17–23.

193. Лісовий В. С. Аксиологія. *Енциклопедія Сучасної України* / Редкол. : І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ.

К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. URL : <https://esu.com.ua/article-43500>

194. Лукіяничук А. М. Розвиток критичного мислення учнів : методичні рекомендації. Біла Церква : БІНПО УМО, 2018. 73 с.

195. Лук'янченко М. І. Здоров'я людини через призму моделі салютогенезу: теорія та практика. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2010. № 11. С. 58–60.

196. Луцька Г. В. Охорона та захист цивільних прав громадян у зв'язку з тимчасовою окупацією частини території України: монографія / ПВНЗ «Університет Короля Данила». Київ : Людмила, 2020. 203 с.

197. Лясота Л. Соціальні мережі та неформальні практики у політичному дизайні пострадянських суспільств. *Політичний менеджмент*. 2006. № 4. С. 65–79.

198. Лякішева А., Вітюк В., Кашуб'як І. Ретроспективний огляд поняття «критичне мислення». *Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи*. 2019. Вип. 1. С. 29–37.

199. Лякішева А. В., Вітюк В. В., Кашуб'як І. О. Кейсбук методів і прийомів технології розвитку критичного мислення в Новій українській школі: навч.-метод. посіб. для вчит. поч. класів ЗЗСО та студ. спец. 013 Початкова освіта. 2-ге вид., переробл. і доповн. Луцьк: ФОП Іванюк В. П., 2022. 116 с.

200. Магда Є. Гібридна війна: вижити і перемогти. Харків: Віват, 2015. 302 с.

201. Макаренко В. М., Туманцова О. О. Як опанувати технологію формування критичного мислення. Харків : Основа: Тріада+, 2008. 96 с.

202. Мазяр О.В. Психофізіологічні механізми виникнення особистісної проблематики. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова*. Сер. 12. Психологічні науки. 2006. Вип. 12 (37). С. 107–113.

203. Максимович М. Медійні аспекти «путінської» аудіовізуальної пропаганди. *Теле- та радіожурналістика*. 2015. Вип. 14. С. 195–202.

204. Маленко С. Г. Фалес Мілетський: становлення та раціоналізація світоглядних уявлень. Соціологія права. 2011. №1. URL:<http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/39584>

205. Маркова М. В., Марков А. Р. Інформаційно-психологічна війна проти населення України як сучасна реальність: стан проблеми і шляхи подолання наслідків. *Інтегровані комунікації*. 2016. Вип. 2. С. 73–85. DOI: <https://doi.org/10.28925/2524-2644.2016.2.13>

206. Маркова М. В. Інформаційно-психологічна війна як нова загроза здоров'ю населення України: реальність небезпеки та напрями протидії. *Health-ua.com*. 2016. URL: <http://surl.li/imefl>

207. Мартинова Л. Тривожність під час війни: підтримка літніх людей за кризових обставин. *НЕЙРОNEWS*. 2023. №1. URL: <http://surl.li/mprnb>

208. Марченко О. Г. Критичне мислення як фактор протидії ворожому інформаційно-політичному впливу. *Особистість, суспільство, війна: тези доп. учасн. міжнар. психол. форуму (Харків, 15 квіт. 2022 р.)*. Харків : ХНУВС, 2022. С. 77–79.

209. Масова свідомість у зоні воєнного конфлікту на Донбасі: монографія / наук. ред. : І. Ф. Кононов. Старобільськ: Луганський національний університет ім. Тараса Шевченка, 2018. 229 с.

210. Матюшкова Т. П. Бар'єри спілкування в тактиці допиту: деякі особливості виникнення та прийоми подолання. *Право і безпека*. 2010. № 4 (36). С. 187–190.

211. Матукова Г. І. Технології розвитку критичного мислення в системі професійної підготовки майбутніх фахівців до підприємницької діяльності. *Modern problems of education and science : reports of conference, Budapest, January 26–27, 2013*. URL: <http://scaspee.com/6/post/2013/01/27.html>.

212. Медичне забезпечення антитерористичної операції: науково-організаційні та медико-соціальні аспекти : зб. наук. пр. / за заг ред. В. І. Цимбалюка, А. М. Сердюка; Національна академія медичних наук України. Київ : Пріоритети, 2016. 316 с.

213. Мельник В. Маємо не два Кличка, а ... три! Чи навіть більше? Діпфейк: що це таке, як розпізнати на кого уже «підміняли». 2022. URL: <http://surl.li/nibwa>

214. Мешков А. В. Особливості загроз інформаційній безпеці у зоні проведення АТО/ООС (2014–2020 рр.). *Гілея*. 2020. Вип. 159 (3). С. 93–98.

215. Мисечко О. Є. Психолого-педагогічні умови формування критичного мислення молодших школярів при вивченні іноземної мови. *Теоретико-методологічні проблеми виховання дітей та учнівської молоді*: зб. наук. пр. 2003. № 2 (5). Р. 237–242. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/23956/>

216. Михайлов Б. В. Війна в Україні: патоморфоз психічних і поведінкових розладів / Б. В. Михайлов, С. А. Риженко, С. М. Мороз. Дніпро: Сідлер А. Л., 2019. 377 с.

217. Мельниченко Б., Фігель Н. Основні підходи до розуміння поняття «національна безпека». *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: «Юридичні науки». 2021. № 2 (30). С. 68 – 72. DOI: <https://doi.org/10.23939/law2021.30.068>

218. Мельниченко О., Дяченко І. Розвиток елементарних основ критичного мислення дітей старшого дошкільного віку. *Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації*. 2020. С. 216–219.

219. Мельничук В., Горохова Л. Критичне мислення як складова інформаційної безпеки. *Вісник Львівського університету*. Серія: Філософські науки. 2022. Вип. 29. С. 7–13.

220. Механізми надання державою гуманітарної допомоги в умовах воєнного стану. Аналітична довідка. Київ, Національне агентство із запобігання корупції, 2022. Станом на 01 червня 2022 року. URL: <http://surl.li/fvfcj>

221. Миколіук А. Публічне управління в умовах військового стану. *Публічне управління та адміністрування в Україні*. Вип.29. 2022. С.45–48. DOI: <https://doi.org/10.32843/pma2663-5240-2022.29.8>

222. Мій персональний фейк. #ШОТАМ. 2023.
URL: <https://shotam.info/miy-personalnyy-feyk/>
223. Мінаєв Ю. П. Технологія розвитку критичного мислення при навчанні природничо-математичних дисциплін. *Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Херсон* : Видавництво ХДПУ, 2002. Вип. 32. Ч. II. С.85–90.
224. Місцеві ініціативи та залучення громадськості до здійснення місцевого самоврядування: навч. посіб. для посадових осіб місцевого самоврядування /Карий О.І., Панас Я.В./ Асоціація міст України К., ТОВ «Підприємство «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. 176 с.
225. Мітіна І. В. Критичне мислення і сьогодення. *Постметодика*. 2013. № 6 (115). С. 25–31.
226. Модель етнонаціональної політики реінтеграції Донбасу і Криму: наукова записка / І. О. Кресіна, В. П. Горбатенко, В. А. Явір, О. М. Стойко. Київ: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2016. 100 с.
227. Мозгальова Н. Г., Барановська І. Г. Емоційно-інтелектуальний потенціал у розвитку творчої особистості вчителя музики. *Актуальні питання мистецької освіти та виховання*. 2019. Вип. 1–2 (13–14). С. 119–127. DOI: 10.24139/978-617-7487-53-0/2019-01-02/119-127
228. МОН України. Проект Концепції громадянської освіти та виховання в Україні. версія для друку. *Громадянська Освіта*. 2013, № 3. URL: <https://osvita.khpg.org/index.php?id=1357391226>
229. Морикіт Т. Соціальні мережі як чинник формування громадянського суспільства. *Вісник Прикарпатського університету. Політологія*. 2018. Вип. 12. С. 274–278.
230. Мотайло О. В. Основні концептуальні підходи до сутності поняття «національна безпека». *Право та державне управління*. 2019. № 4. С. 288 – 293. DOI: <https://doi.org/10.32840/pdu.2019.4.44>
231. Мошківська Г. Використання технології критичного мислення з метою формування ключових компетентностей учнів. *Нова педагогічна думка*. 2016. № 4 (88). С. 94–97.

232. Мудра І. Поняття «фейк» та його види у ЗМІ. *Теле- та радіожурналістика*. 2016. Вип. 15. С. 184–188.
DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/trj.2016.15.694>
233. Навчаємо мислити критично: посібник для вчителів / авт.-уклад. О. І. Пометун, І. М. Сущенко. Донецьк : Ліра, 2016. 144 с.
234. На Полтавщині людям похилого віку розповіли про медіа гігієну під час війни / Громадський простір. 2023. URL: <http://surl.li/mpqew>
235. Нарис теорії і практики інформаційно–психологічних операцій / Дзюба М.Т., Жарков Я.М., Ольховой І.О., Онищук М.І.: навч. посіб. / За заг. ред. В. В. Балабіна. К.: ВІТІ НТУУ «КПІ», 2006. 471 с.
236. Науково-дослідний центр гуманітарних проблем Збройних Сил України. Формування російськими засобами масової інформації образу ворога з України. 2014. URL: <https://www.facebook.com/NDCGPZSU/posts/691099101006356/>
237. Національна безпека: світоглядні та теоретико-методологічні засади: монографія / за заг. ред. О. П. Дзьобаня. Харків : Право, 2021. 776 с.
238. Національний фонд стратегічних досліджень. Міжнародний досвід впровадження медіаграмотності для окремих цільових груп: можливості для України. 2019. URL: <http://surl.li/mpmbt>
239. Незалежність НБУ: Рада ухвалила пакет необхідних для МВФ законів. *Українська правда*. 19 жовтня 2021. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2021/10/19/678853/>
240. Нофенко А. Гібридна війна Росії проти України: інформаційний наступ та механізми протидії. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2019. 2 (16). С. 68–77. URL: DOI: <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2019-02-68-77>
241. Овдійчук, В. А. Філософські основи поняття критичного мислення. *Нова педагогічна думка*. 2020. № 4 (104). С. 118–120. <https://doi.org/10.37026/2520-6427-2020-104-4-118-120>

242. Окорський В. П., Валюх А. М. Креативний менеджмент: підручник. Рівне : НУВГП, 2017. 344 с.

243. Олексієнко С., Андрощук О. Психологічні особливості формування образу ворога як складової гібридної війни Російської Федерації проти України. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України*. Сер: Психологічні науки. 2019. № 2 (13). С. 182–198. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnapv_pn_2019_2_15

244. Оксененко Л. В. Розвиток критичного мислення в межах когнітивно-комунікативної методики навчання української мови в 5 класі. *Таврійський вісник освіти*. 2016. № 1 (53). С. 221–226.

245. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія маніпулювання масовою свідомістю й поведінкою. *Вісник Прикарпатського університету. Філософські і психологічні науки*. 2006. Вип. VII. С. 135–151.

246. Основи критичного мислення : навч. посіб. для учнів 10 (11) класів загальноосвіт. навч. закл. / О. І. Пометун, Л. М. Пилицатина, І. М. Сущенко, І.О. Баранова. Київ : Видавничий дім «Основа», 2016. 192 с.

247. Опитування. Медіаграмотність. U-Report. 2020. URL: <https://ukraine.ureport.in/opinion/4025/>

248. Опитування USAID-INTERNEWS «Ставлення населення до ЗМІ та споживання різних типів медіа у 2019 р.». 63 с. URL: <http://surl.li/jkva0>

249. Опитування USAID-Internews щодо споживання медіа «Українські медіа, ставлення та довіра у 2022 р.». InMind, 2022. 102 с. URL: <http://surl.li/fgspb>

250. Осьодло В. І. Розвиток уявлень про суб'єкта військової діяльності у філософсько-психологічних та військово-історичних студіях. *Актуальні проблеми психології: Екологічна психологія: зб. наук. пр. Інституту психології імені Г.С.Костюка АПН України / За ред.. академіка Максименка С. Д.* 2009. Т. 7. Вип. 20. Ч. 2. С.59–65.

251. Основні засади та шляхи формування спільної ідентичності громадян України. Інформаційно-аналітичні матеріали до Круглого столу 12

квітня 2017 р. Проект «Формування спільної ідентичності громадян України в нових умовах: особливості, перспективи і виклики» реалізується за підтримки програми MATRA МЗС Нідерландів та Фонду Конрада Аденауера. К.: Центр Разумкова, 2017. 94 с. URL: <http://surl.li/bzaxf>

252. Остерігайтеся підроблених відео! Що таке діпфейки та чого їх використовують (2022). ICTV. *Ранок*. URL: <http://surl.li/nibyff>

253. Оцінка впливу війни на людей. Україна. 2023. URL: <http://surl.li/mouwq>

254. Павелків Р. В. Рефлексія як механізм формування індивідуальної свідомості та діяльності особистості. 2019. *Вісник післядипломної освіти*. Серія: Соціальні та поведінкові науки. Вип. 8 (37). С. 84–98. DOI: [https://doi.org/10.32405/2522-9931-8\(37\)-84-98](https://doi.org/10.32405/2522-9931-8(37)-84-98)

255. Павленко В. В. Бар'єри розвитку креативності. *ЛОГОΣ*. 2021. С. 21–24. DOI: <https://doi.org/10.36074/logos-09.04.2021.v2.05>

256. Павленко В. П. Щодо визначення поняття «безпека держави»: проблеми теорії та практики у сучасних умовах війни. *Нове українське право*. 2022. Вип. 3. С. 103–110. DOI: <https://doi.org/10.51989/NUL.2022.3.15>

257. Павленко О. В. Життєві перспективи особистості, що знаходиться в умовах АТО (анти-терористичної операції). *Психологічний часопис*. 2019. № 2. С. 184–196.

258. Павлятенко О. Ідеологеми проросійського сепаратизму в Україні. *Вісник Львівського університету*. Серія: Філософсько-політологічні студії. 2017. Вип. 14. С. 169–176.

259. Паламарчук Г. Інформаційно-комунікаційна діяльність спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в контексті конфлікту на Сході України. *Вісник Львівського університету*. Серія: Міжнародні відносини. – 2019. Вип. 47. С. 119–133. DOI 10.30970/vir.2019.47.0.10986

260. Панченко О.А., Кабанцева А. В. Людська психіка в інформаційній небезпеці. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія: Державне управління. 2020. Т. 31 (70). № 3. С. 226–233.

261. Панченко О. А., Кабанцева А. В., Сердюк І. А. Інформаційно-психологічні виклики турбулентного часу. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського*. Серія: Психологія. 2021. Т. 32 (71). № 4. С. 59–64. DOI: <https://doi.org/10.32838/2709-3093/2021.4/10>
262. Пашков, М. Російсько-український конфлікт: фактор відчуження. *Агора*. 2015. Вип. 15. С. 21–26.
263. Пелех Ю. В., Матвійчук А. В. Ціннісний інтелект в контексті формування світогляду особистості у новітньому поствоєнному світі. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика: зб. наук. пр.* Вип. 1 (103). 2022. С. 174–186.
264. Пелех Ю. В. Ціннісний інтелект: філософсько-методологічні перспективи у педагогічній практиці. *European potential for the development of pedagogical and psychological science: Collective monograph*. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2021. P. 331–366.
265. Перепелиця, Г. М. Україна – Росія: війна в умовах співіснування. Київ : Стилос, 2017. 880 с.
266. Пістунов І. М., Антонюк О. П. Логічні та статистичні основи критичного мислення: навч. посіб. Д.: НТУ «ДП», 2019. 177 с. URL: <http://pistunovi.inf.ua/ОКМ.pdf>
267. Підпригора І. І. Проблемні питання інформаційно-пропагандистського забезпечення у світлі російсько-української війни. *Військово-науковий вісник*. 2018. Вип. 30. С. 217–237.
268. Питання Міністерства оборони України: Наказ Міністерства оборони України від 22.09.2020 р. № 346. URL: https://www.mil.gov.ua/content/mou_orders/mou_2020/mou_346.pdf
269. Плохута Т. М. Евристичні запитання як основа критичного мислення. *Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології*. 2015. № 9 (53). С. 383–390.

270. Подковенко, Т. Національна безпека України: аксіологічний та правовий аспекти. *Актуальні проблеми правознавства*. 2021. Вип. 1. С. 11–18. DOI:10.35774/app2021.01.011

271. Подозьорова А. В., Барильник-Куракова О. А. Впровадження технології розвитку критичного мислення у закладах вищої освіти морського профілю під час навчання фізики. *Імідж сучасного педагога*. 2020. №2 (191). С. 26–32. DOI: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2020-2\(191\)-26-32](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2020-2(191)-26-32)

272. Покальчук О. В. Динаміка соціальних установок на окупованих територіях ОРДЛО та Криму. *Інформаційна безпека людини, суспільства, держави*. 2017. № 1. С. 67–73.

273. Поліковська Ю. Тиждень медіаграмотності в Україні: бути в тренді. *MediaSapiens*. 2023. URL: <http://surl.li/mkmea>

274. Політичні та міжнародно-правові механізми деокупації та відновлення територіальної цілісності держави: світовий досвід і Україна: наукова записка / І. О. Кресіна, О. В. Кресін, І. М. Проценко, К. О. Савчук, О. М. Стойко. Київ: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2017. 132 с.

275. Пометун, О. І. Критичне мислення як педагогічний феномен. *Український педагогічний журнал*. 2018. № 2. С. 89–98.

276. Пометун О. І., Пилипчатіна Л. М, Сущенко І. М., Баранова І. О. Основи критичного мислення : навч. посіб. для учнів старших класів загальноосвітньої школи. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2010. 216 с.

277. Пометун О., Гупан Н. Таксономія Б. Блума і розвиток критичного мислення школярів на уроках історії. *Український педагогічний журнал*. 2019. № 3. С. 50–58.

278. Поплавський М. Соціальні мережі як культурно-просвітницький ресурс. *Український інформаційний простір*. 2021. № 1 (5). С. 12–27.

279. Посилення спроможності публічних бібліотек в контексті цифровізації суспільства: матеріали круглого столу (м. Рівне, 23 верес. 2020 р.) / Рівнен. обл. універс. наук. б-ка, Рівнен. обл. від-ня Укр. бібл. асоц.; уклад.:

Н. П. Волян ; наук. ред.: О. Л. Промська. Рівне, 2020. 44 с. URL: <http://libr.rv.ua/data/library/img/175.pdf>

280. Потапенко Я. Інформаційна складова сучасної російсько-української війни: спроба комплексного міждисциплінарного аналізу. *Наукові записки з української історії*. 2015. Вип. 37. С. 130–144.

281. Починкова М. М. Інноваційно-освітнє середовище в системі формування критичного мислення майбутніх учителів початкової школи. *Науковий вісник Донбасу*. 2019. № 1–2 (39–40). URL: [https://nvd.luguniv.edu.ua/archiv/2019/N1-2\(39-40\)/pmmups.pdf](https://nvd.luguniv.edu.ua/archiv/2019/N1-2(39-40)/pmmups.pdf)

282. Починкова М. М. Проектування системи формування критичного мислення майбутніх учителів початкової школи. *Інноваційна педагогіка*. 2021. Вип. 40. Т. 1. С. 188–193.

283. Починкова М. М. Психологія професійної освіти у формуванні критичного мислення майбутніх учителів початкової школи. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. № 69. Т. 3. С. 97–102.

284. Починкова М. Психолого-педагогічний портрет майбутнього вчителя початкової школи у світлі формування критичного мислення. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2021. Вип 44. Т. 3. С. 174–178.

285. Починкова М. М. Результати анкетування щодо сформованості критичного мислення у майбутніх учителів початкової школи. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2020. № 28. Т. 3. С. 217–223.

286. Починкова М. М. Роль методу моделювання в розробці системи формування критичного мислення майбутніх учителів початкової школи. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2020. № 2 (333) Лютий. Ч. I. С. 154–161.

287. Починкова М. М. Система формування критичного мислення майбутніх учителів початкової школи у процесі професійної підготовки : монографія. К. : Талком, 2020. 472 с.

288. Починкова М. М. Формування критичного мислення майбутніх учителів початкової школи у процесі професійної підготовки : дис. на здобуття наук. ступ. докт. пед. наук ; спец. 13.00.04 – теор. і мет. проф. освіти, 2021. 586 с.

289. Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20.03.2003 № 638-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15#Text>

290. Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту інформаційного телерадіопростору України: Закон України від 05.02.2015 № 159-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/159-19#Text>

291. Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України та визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641: МОН України; Наказ, Концепція, Заходи від 06.06.2022 № 527. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0527729-22#Text>

292. Про затвердження Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України; Програма, Паспорт, Заходи від 30.06.2021 № 673. URL: <http://surl.li/aeljc>

293. Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні»: Закон України від 24.02.2022 № 2102-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2102-20#Text>

294. Прокальчук О. Проксі-війна і інформаційні операції. *LB.ua*. 13 грудня 2017. URL: <http://surl.li/nieas>

295. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію: Закон України від 21.10.1993 № 3543-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12#Text>

296. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>

297. Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021–2026 роки: Указ Президента України; Стратегія

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487/2021#Text>

298. Проноза І. І. Гібридна російсько-українська війна як загроза європейській безпеці. *Politicus* 2016. Вип. 1. С. 126–130.

299. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2017. № 38–39. Ст. 380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

300. Про основи національного спротиву: Закон України від 16.07.2021 № 1702-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text>

301. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>

302. Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України від 05.03.1998 № 183/98-ВР. URL: <http://surl.li/ertlj>

303. Про санкції: Закон України від 14.08.2014 № 1644-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1644-18#Text>

304. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року «Про Доктрину інформаційної безпеки України»: Указ Президента України; Доктрина від 25.02.2017 № 47/2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/47/2017#Text>

305. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року «Про Стратегію кібербезпеки України»: Указ Президента України; Стратегія від 26.08.2021 № 447/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447/2021#Text>

306. Про сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні: Указ Президента України; Стратегія від 26.02.2016 № 68/2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/68/2016#Text>

307. Психологія мислення: підручник / І. Д. Пасічник, Р. В. Каламаж, О. В. Матласевич, У. І. Нікітчук та ін. ; за ред. І. Д. Пасічника. Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2015. 560 с.

308. Пушкар З. Комунікаційні канали від час військового стану в Україні. *Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах війни та післявоєнної відбудови України*: матер. Всеукр. наук.-практ. конфер. з міжнар. участю С. 169–172. URL: <http://surl.li/nifxk>

309. Психологічні наслідки перебування рятувальників у зоні проведення антитерористичної операції : монографія / С. Ю. Лебедева, О. О. Назаров, Я. О. Освяснікова, Н. В. Оніщенко, Д. С. Похілько, В. О. Тімченко, О. В. Тімченко, В. Є. Христенко; за заг. ред.: Н. В. Оніщенко, О. В. Тімченка. Харків: НУЦЗУ, 2019. 174 с.

310. Путівник з розвитку критичного мислення в учнів початкової школи: метод. посіб. для вчителів / автори-укл.: О.І. Пометун, І.М. Сущенко. Київ, 2017. 96 с.

311. Радутний О. Е. Поняття та ознаки інформаційної агресії на законодавчому рівні в кримінально-правовій сфері. *Інформація і право*. 2015. № 2 (14). С. 58–63.

312. Революція гідності 2013–2014 рр. та агресія Росії проти України : наук.-метод. матеріали / В. Головка, О. Палій, О. Черевко, С. Янішевський; за заг. ред. П. Полянського. Київ: Київський університет ім. Б. Грінченка, 2015. 34 с.

313. Рибчук О. Критичне мислення як предмет філософських та психологічних досліджень. *Вісник Національного університету оборони України*. 2023. № 72 (2). С. 128–135. DOI: <https://doi.org/10.33099/2617-6858-2023-72-2-128-135>

314. Рогов П. Д., Ворович Б. О., Бутенко М. П. Роль стратагемного та критичного мислення щодо збереження і розвитку інформаційного суверенітету держави. *Збірник наукових праць Центру воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України*. 2016. №1 (56). С. 111–118. DOI: <https://doi.org/10.33099/2304-2745/2016-1-56/111-118>

315. Розвиток медіаграмотності в Україні. Аналітичний документ. / Упор. Т. Шевченко, В. Ковтун, В. Єрмоленко, А. Кулаков, О. Кравченко. 2021. 29 с. URL: <http://surl.li/hilwx>

316. Рожило М. А., Наход А. В., Самчук А. С. Критичне мислення як інструмент медіаграмотності з протидії фейкам і маніпуляціям. *Science, innovations and education: problems and prospects*. Proceedings of the 5th International scientific and practical conference. CPN Publishing Group. Tokyo, Japan. 2021. P. 655–661.

317. Розвиток інформаційного суспільства : колективна монографія в 10-ти томах / Т. 10. Інформаційно-комунікаційні аспекти міжнародної та національної безпеки. К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2013. 342 с.

318. Розвиток критичного мислення молодших школярів в умовах Нової української школи : метод. посіб. / автор-уклад. Н. Б. Ларіонова. Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. 64 с.

319. Романова С. М., Денисевич О. Розвиток критичного мислення особистості як проблема сучасної освіти. Вісник національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка, Психологія. 2009. № 2. DOI: <https://doi.org/10.18372/2411-264X.2.2124>

320. Російська агресія проти України: правда і вигадки, причини і наслідки : зб. наук.-аналіт. пр. / авт. кол. : П. П. Гай-Нижник, І. Й. Краснодемська, Ю. С. Фігурний, О. А. Чирков, Л. В. Чупрій, упоряд. і наук. ред. П. П. Гай-Нижник; Науково-дослідний інститут українознавства. Київ : Леся, 2018. 432 с.

321. Російські війська пошкодили та зруйнували понад 550 пам'яток культури – Ткаченко. *Радіо свобода*. 18 квітня 2023 р. URL: <http://surl.li/niepp>

322. Рощина О. ООН: Напад Росії на Україну сильно вдарив по дотриманню прав людини. *Українська правда*. 27 вересня 2022. URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2022/09/27/7369305/>

323. Рущенко І. П. Російсько-українська гібридна війна: погляд соціолога. Харків: ФОП Павленко І. П., 2015. 268 с.
324. Рущенко, І. Війна цивілізацій: анатомія українсько-російського конфлікту. Київ : Києво-Могилянська академія, 2020. 436 с.
325. Савченко С. В., Курило В. С. Формування критичного мислення як одна з умов успішної соціалізації сучасної особистості. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2019. № 6 (329). Ч. І. С 64–71. DOI: 10.12958/2227-2844-2019- 6(329)-1-64-71
326. Савченко Т. АТО на Сході. Перспективи припинення війни. *Віче*. 2014. № 11. С. 18–21.
327. Саєнко Ю. О. Впровадження технології критичного мислення під час вивчення навчальної дисципліни «Організація екологічного виховання в початковій школі» у майбутніх вчителів початкових класів. *Молодий вчений*. 2018. № 2 (2). С. 640–645.
328. Саух П. Розвиток критичного мислення як провідний тренд сучасного освітнього процесу. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2021. Вип. 2. С. 7–15.
329. Санькова Ю. А. Розвиток критичного мислення курсантів під час вивчення предмета «людина і світ». *Таврійський вісник освіти*. 2016. № 1 (53). С. 112–116.
330. Свідлов Ю. І. Роль армії у формуванні нової національної ідентичності в Україні (методологічні тези). *Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України*. 2015. Вип. 4 (78). С. 349–361.
331. Світ інформації та мас-медіа. 4. Критичне сприйняття та протидія маніпуляціям мас-медіа. URL: https://svit-information.blogspot.com/p/blog-page_84.html
332. Світова гібридна війна: український фронт: кол. монографія / за заг. ред. : В. П. Горбуліна; Національний інститут стратегічних досліджень. Київ : НІСД, 2017. 496 с.

333. Семеняко Ю. Б. Практичні аспекти розвитку критичного мислення у дітей дошкільного віку. *Scientific method: reality and future trends of researching*. 2023. С. 185–187.

334. Семотюк О. Російсько-українська війна у сучасній політичній карикатурі: медіатизація воєнних конфліктів сучасності : монографія / Львівський національний університет імені Івана Франка. Дрогобич : Коло, 2021. 341 с.

335. Семчинський К.В. Контрверса теорії справедливої війни у працях філософів і християнських теологів. *Українське релігієзнавство*. 2004. № 29. С. 95–103.

336. Симоненко С., Грек О. Дослідження рівня сформованості критичного мислення як компонента інформаційно-психологічної безпеки студентів. 2022. *Наука і освіта*. № 4. С. 64–71. DOI 10.24195/2414-4665-2022-4-11

337. Сисоєва О. А. Розвиток критичного мислення у процесі вивчення фізико-математичних дисциплін на основі використання інформаційно-телекомунікаційних технологій. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. Львів, 2008. №4. С.179–184.

338. Слабошпицький М. Велика війна 2014: Україна: виклики, події, матеріали. Київ : Ярославів Вал, 2015. 320 с.

339. Смолянчук В. Національна безпека незалежної України: осягнення сутності. *Політичні дослідження*. 2021. № 1. С. 163–186. DOI:10.53317/2786-4774-2021-1-10

340. Собакарь А. О., Нестерцова-Собакарь О. В. Категоріально-теоретичний вимір національної безпеки України. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2018. № 4. С. 107–111.

341. Собенко Н. У МОЗ назвали кількість зруйнованих медзакладів внаслідок війни. *Суспільні новини*. 8 травня 2023. URL: <http://surl.li/nient>

342. Ставичний П. І. Комітет з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин як внутрішня інституція захисту громадянських прав. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2021. № 3. С. 33–38.

343. Ставлення населення до медіа та споживання різних типів медіа 2021. Опитування USAID-Internews. 78 с. URL: <http://surl.li/cvigv>

344. Степаненко В. І., Степаненко В. В. Використання потенціалу соціальних мереж у формуванні критичного мислення здобувачів вищої освіти. 2022. *Education and Pedagogical Sciences. Освіта та педагогічна наука*. № 1 (179). С. 71–80. DOI: [https://doi.org/10.12958/2227-2747-2022-1\(179\)-71-80](https://doi.org/10.12958/2227-2747-2022-1(179)-71-80)

345. Степаненко В. І. Засоби фасилітації у формуванні критичного мислення здобувачів вищої освіти соціономічних спеціальностей. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2022. № 6 (354). С. 86–91.

346. Степаненко В. І. Реінтеграція молоді з тимчасово окупованих територій і лінії розмежування через освіту як шлях до національної консолідації. *Історія та філософія освіти в незалежній Україні: контрверзи сучасного наукового пізнання*: зб. тез всеукр. наук.-практ.конфер. з міжнар. участю (Київ, 08 черв. 2021 р.) / Ред. кол.: О. М. Топузов, С. О. Сисоєва, Н. П. Дічек, М. Д. Култаєва та ін. Київ: Педагогічна думка, 2021. С. 180–182. URL: <http://naps.gov.ua/uploads/files/press/hist-phil-edu-2021.pdf>

347. Степико М. Т. Реінтеграція окупованих територій Донбасу та Криму: проблеми та шляхи їх вирішення. *Політологічний вісник*. 2015. Вип. 79. С. 444–453.

348. Стіл Дж., Мередіт К., Темпл Ч. Методична система «Розвиток критичного мислення у навчанні різних предметів»: Підготовлено для проекту «Читання та письмо для розвитку критичного мислення» / Науково-

методичний центр розвитку критичного та образного мислення «Інтелект». Київ : Міленіум, 2001. 104 с.

349. Стратегії трансформації і превенції прикордонних конфліктів в Україні: збірка аналітичних матеріалів 2014–2015 / упоряд. Н. Зубар, О. Мірошніченко. Львів : Галицька видавнича спілка, 2015. 462 с.

350. Стяжкіна О. Дискурс окупації як механізм осмислення російської агресії проти України. *Нові сторінки історії Донбасу*. 2016. Кн. 25. С. 71–99.

351. Сугестивні технології маніпулятивного впливу : навч. посіб. / В. М. Петрик, М. М. Присяжнюк, Л. Ф. Компанцева, Є. Д. Скулиш, О. Д. Бойко, В. В. Остроухов; за заг. ред. Є.Д.Скулиша. 2-ге вид. К.: ЗАТ «ВПОЛ», 2011. 248 с.

352. Сулім А. А. Особливості формування критичного мислення як результату, медіакритики та медіаосвіти. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2013. Т. 53. С. 348–353.

353. Сурков О. Незавершена війна. Історія протистояння України з Росією в 2014–2015 роках. Київ : КМ-Букс, 2021. 480 с.

354. Сурженко М. АТО. Історії зі Сходу на Захід. Брустурів: Дискурсус, 2014. 82 с.

355. Сусь Б. А., Сусь Б. Б. Формування фахової компетентності майбутніх вчителів шляхом розвитку їх критичного мислення. *Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*. Серія: педагогічна. 2013. Вип. 19. С.55–57.

356. Сухарев П. Б. Інноваційна педагогічна технологія «Читання та письмо для розвитку критичного мислення». *Методичний вісник історичного факультету*. № 1. Харків : Консум, 2002. С. 100–106.

357. Тамбовська Х. В. Розвиток критичного мислення як засіб формування інтелектуальної культури учнів початкової школи. URL: https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2011/4_2011/47.pdf

358. Тарасенко Ю. Розвиток мислення та його психологічні властивості у дошкільників. *Актуальні проблеми дошкільної освіти* : зб. наук. пр. Чернів. нац. ун-ту ім. Юрія Федьковича. Чернівці : Рута, 2008. Вип. 387. С. 177–181.
359. Тарасюк В. М. Інформаційна агресія Росії: виклик демократії і національній безпеці України. *Держава і право*. Серія: Політичні науки. 2018. Вип. 79. С. 119–127.
360. Телешун С. Сучасний тероризм – українські реалії. *Політичний менеджмент*. 2005. № 1. С. 163–169.
361. Терещук С. Розвиток критичного мислення учнів на уроках фізики в старшій школі. *Фізика та астрономія в школі*. 2008. № 1. С.13–17.
362. Терлецька Л. Г. Критичне мислення як засіб розвитку вмінь учнів аналізувати і застосовувати інформацію. *Розвиток навичок критичного мислення учнів у контексті розробки стандартів освіти України* : матеріали міжн. наук.-практ. конфер. Київ, 2001. С. 64-67.
363. Терно С. О. Критичне мислення: динаміка та сфера застосування. *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. 2016. Вип. 46. С. 310–315.
364. Терно С. О. Критичне мислення: методи та стиль навчання. *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. 2019. Вип. 52. Т. 2. С. 183–189.
365. Терно С. О. Критичне мислення: стратегії та процедури. *Наукові праці Запорізького національного університету*. 2015. Вип. 44. Т. 2. С. 179–183.
366. Терно С. О. Критичне розмірковування: виникнення, розвиток та свобода волі. *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. 2017. Вип. 49. С. 207–212. DOI: 10.26661/swfh-2017-49-039
367. Терно С. О. Методика розвитку критичного мислення школярів у процесі навчання історії : посібник для вчителя. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2012. 70 с.

368. Терно С. О. Критичне мислення – середньовічна відсталість? *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. 2013. Вип. XXXVII. С. 306–310.

369. Терно С. О. Критичне мислення – сучасний вимір суспільствознавчої освіти. Запоріжжя : Просвіта, 2009. 268 с.

370. Терно С. Критичне мислення: чергова мода чи нагальна проблема. *Історія в школах України*. 2007. №4. С. 13–15.

371. Терно С. О. Критичне мислення як інструмент проведення правоосвітніх заходів у загальноосвітніх навчальних закладах: рідер для вчителів – учасників тренінгу. Київ: Координатор проектів ОБСЄ в Україні, 2016. 78 с.

372. Терно С. О. Теорія розвитку критичного мислення (на прикладі навчання історії) : посібник для вчителя. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2011. 105 с.

373. Терно С. О. У чому секрет успіху пропаганди, або усвідомленість – системотвірна властивість критичного мислення. *Постметодика*. 2014. № 4 (119). С. 13–20.

374. Технології розвитку критичного мислення учнів / Кроуфорд А., Саул В., Метьюз С., Макінстер Д. ; наук. ред., передм. О. І. Пометун. Київ : Вид-во «Плеяди», 2006. 220 с.

375. Титаренко Т.М., Ларіна Т.О. Життестійкість особистості: соціальна необхідність та безпека. Інститут соціальної та політичної психології НАПН України. Київ : Марич, 2009. 76 с.

376. Тихий В. П. Безпека людини: поняття, правове забезпечення, значення, види. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2016. № 2 (85). С. 31–46.

377. Тісліченко О. А. Розвиток критичного мислення учнів на уроках історії при вивченні діяльності історичних осіб. *Таврійський вісник освіти*. 2015. № 3 (51). С. 230–235.

378. Ткач В. Ф. Спецпропаганда як інформаційний складник гібридної війни Росії проти України. *Стратегічні пріоритети*. Серія: Політика. 2016. № 1. С. 99–109.

379. Ткаченко В. М. Використання методів і прийомів розвитку в учнів критичного мислення на уроках історії і правознавства. *Таврійський вісник освіти*. 2016. № 4 (56). С. 173–178.

380. Ткаченко Л. До проблеми аналізу критичного мислення майбутніх учителів початкової школи в контексті компетентнісного підходу. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2011. № 4. Ч. 2. С. 42–49.

381. Ткаченко Л. Структура критичного мислення майбутнього вчителя початкової школи. *Вища школа*. 2014. № 5. С. 32–35.

382. Ткаченко О. Як і навіщо громадам залучати людей до прийняття рішень: практичні кейси. Програма USAID DOBRE. 2022. Український кризовий медіа-центр. *Громадський простір*. URL: <http://surl.li/nifzw>

383. Ткачук Т. Сучасні загрози інформаційній безпеці держави: теоретико-правовий аналіз. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 10. С. 182–186.

384. Толокольнікова К. Потрібно навчати медіаграмотності людей похилого віку – Євген Магда. *MediaSapiens*. 2018. URL: <http://surl.li/mprtq>

385. Требін М. П. Концептуалізація феномену інформаційного суспільства. Безпекове інноваційне суспільство: взаємодія у сфері правової освіти та правового виховання : матер. міжнар. інтернет-конф. (25 трав. 2016 р.) / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, НДІ прав. забезп. інновац. розвитку Нац. акад. прав. наук України, Наук. б-ка. Харків, 2016. С. 126–137.

386. Трофимович В. Російська агресія проти України як загроза світовій системі безпеки. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Історичні науки». 2017. Вип. 26. С. 135–142.

387. Тупік С. П. Методика й організація уроків української мови та літератури за технологією розвитку критичного мислення: метод. розробка (із

досвіду роботи). Котовськ: ДНЗ «Котовський професійний ліцей», 2012. 46 с.

URL: <http://surl.li/kfjip>

388. Тягло О. В. Критичне мислення : навч. посіб. Харків : Вид. група «Основа» ; «Триада +», 2008. 192 с. (Б-ка журн. «Управління школою»; Вип. 1(61)).

389. Тягло О. Післямова до статей Метью Ліпмана і Марка Вайнстейна. *Вісник програм шкільних обмінів*. 2006. № 27. С. 26-27.

390. Україна: ФАО посилює свою присутність для забезпечення технічної та гуманітарної допомоги. ООН. Україна. 2022. URL: <http://surl.li/niegb>

391. Українські медіа, ставлення та довіра у 2022 р. Опитування USAID-Internews щодо споживання медіа. 102 с. URL: <http://surl.li/fgspb>

392. У Луцьку людей поважного віку навчали протистояти інформаційним атакам. *Волинські новини*. 2016. URL: <http://surl.li/mrigr>

393. Уманець А. О. Інформаційно-психологічні впливи: поняття, особливості реалізації та способи протидії. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського*. Серія: Психологія. 2022. Т. 33 (72). №3. С. 106–112. DOI: <https://doi.org/10.32838/2709-3093/2022.3/18>

394. «У мене був дід»: люди похилого віку в Україні та їхній досвід війни, переміщення і доступу до житла. Amnesty International. 2022. 22 с. URL: <http://surl.li/mpqmh>

395. Ущатовська Г. В. Проблеми ідентифікації концепції критичного мислення. *Філософія і політологія в контексті сучасної культури*. 2013. Вип. 5. С. 72–76.

396. Федчиняк А.О. Розвиток критичного мислення учнів на уроках вивчення історії повсякденності в 8-9 класах. *Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету (Педагогічні науки)*. Бердянськ : БДПУ, 2008. № 4. С. 32–39.

397. Фенько Н. Специфіка медіаосвіти для людей поважного віку. *Соціальні комунікації в умовах глобалізаційних процесів: стан, тенденції,*

перспективи: збірник тез за матер. міжнар. наук. конфер. (м. Тернопіль, 16–17 черв. 2023 р.). С. 133–135. URL: <http://surl.li/mridf>

398. Фігурний Ю. Мілітарна й інформаційна агресія Російської Федерації проти України й українців та її сучасні суспільні наслідки. *Українознавство*. 2017. № 3 (64). С. 42–56.

399. Формування критичного мислення майбутніх учителів початкової школи: технологічний аспект : навч.-метод. посіб. / авт.-уклад. Л. О. Варяниця, М. М. Починкова; за ред. Н. В. Мордовцевої. Старобільськ: Вид-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2019. Т. 1: Дисципліна «Теорія з методикою викладання». 127 с.

400. Формування критичного мислення майбутніх учителів початкової школи: технологічний аспект / авт.-уклад. С. О. Бадер, М. М. Починкова ; за ред. Н. В. Мордовцевої. Старобільськ : Вид-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2019. Т. 2: Менеджмент в системі початкової освіти. 146 с.

401. Фріт К. Формування розуму. Як мозок створює наш духовний світ / пер. з англ. Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. 272 с.

402. Фукуяма Ф. Кінець історії? *Питання філософії*. 1995. № 3. С. 37–51.

403. Халабузар О. А. Характеристика помилок та утруднень під час формування критичного мислення як одного з показників культури логічного мислення студентів. *Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету (Педагогічні науки)*. Бердянськ : БДПУ, 2008. № 4. С. 118–125.

404. Халапсіс О. В. Сучасна цивілізаційна ситуація і метрико-онтологічні параметри історичного буття. *Науковий вісник Чернівецького університету. Філософія*. 2006. Вип. 301-302. С. 95–99.

405. Хачумян Т. І. Поняття «критичне мислення» та його сутність в психолого-педагогічній науці. *Теоретичні питання культури, освіти та*

виховання : зб. наук. пр. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2003. Вип. 24. Ч. 2. С. 171–177.

406. Хачумян Т. І. Формування критичного мислення студентів вищих навчальних закладів засобами інформаційних технологій : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.09 / Харківський національний педагогічний ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків, 2005. 221 с.

407. Хміляр О. Ф. Інтуїція в професійному зростанні особистості військового керівника. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Філософія. Психологія. Педагогіка* : зб. наук. пр. Київ: ІВЦ «Політехніка», 2005. № 1. С. 167–171.

408. Холод О.М. Зібрання наукових праць: У 10-ти т. Т. 10: Теорія інмутації суспільства. К. : КиМУ, 2011. 352 с.

409. Холод О. М. Інмутація суспільства в системі маніпуляції (теоретична модель). *Світ соціальних комунікацій*. 2011. Т. 1. С. 81–83.

410. Хвостенко Т. Бар'єри креативного мислення та їх подолання. 2013. URL: <http://surl.li/nhcgl>

411. Хорунжий Г. Війна Росії проти України. Російська пропаганда як складова «гібридної війни». *Освіта регіону. Політологія. Психологія. Комунікації*. 2016. № 4. URL: <https://social-science.uu.edu.ua/article/1392>

412. Цар І. Поняття «патріотизм» у розумінні російськомовної молоді зі Сходу України та Криму. *Language: codification, competence, communication*. 2020. № 1. С. 83–92. DOI: 10.24025/2707-0573.1(2).2020.200195

413. Цветкова Г. Аксиологічні засади підготовки вихователя дітей дошкільного віку до виховної діяльності. *Людинознавчі студії*. Серія «Педагогіка». 2016. Вип. 2. С. 244–254.

414. Чаплак Я. В., Солійчук І. І. Роль критичного мислення у творчих пошуках особистості: літературний огляд. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. 2011. № 17. С. 374–386.

415. Чекалюк В. В. Українська журналістика в умовах гібридної війни: монографія. Київ : Паливода А. В., 2018. 308 с.

416. Черненко Т. В. Ідея сепаратизму як один з інструментів інформаційної війни проти України. *Стратегічні пріоритети*. 2016. № 2. С. 117–123.

417. Черниш Р.Ф. Фейк як один із інструментів негативного впливу на національну безпеку України в умовах ведення гібридної війни. *Часопис Київського університету права*. 2019. № 2. С. 109–114. DOI: 10.36695/2219-5521.2.2019.19

418. Чуба О. Формування критичного мислення як психолого-педагогічна проблема сучасності. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2013. № 3. С. 202–208.

419. Шахов В. І. Розвиток критичного мислення як умова формування професійної ідентичності майбутніх учителів. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2018. Вип. 51. С. 436–440.

420. Шевченко Р. П. Соціально-психологічний супровід військовослужбовців в умовах трансформаційних змін сучасного соціуму : монографія / Східноукраїнський національний університет ім. Володимира Даля. Київ : Принт-Квік, 2019. 238 с.

421. Шейбе С., Рогоу Ф. Медіаграмотність. Критичне мислення у мультимедійному світі : підруч. для вчителя / пер. з англ. С. Дьома ; за заг. ред. В. Ф. Іванова, О. В. Волошенюк. Київ : Центр вільної преси ; Академія Української Преси, 2014.

422. Школик В. Чи можна перемогти в інформаційній війні? *Захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах*: зб. тез доповідей III Всеукр. наук.-практ. конфер. молод. учених, студ. і курсантів (Львів, 28 лист. 2019 р.). Львів: ЛДУ БЖД, 2019. С. 153–155.

423. Шолом Г. І. Поняття критичного мислення та формування його складових у старшокласників на уроках інформатики. *Комп'ютер у школі та сім'ї*. 2009. № 6. С. 7–11.

424. Шутко Д. О. Критичне мислення в професійній діяльності працівника поліції. *Пріоритетні напрями діяльності Національної поліції України* : тези доп. учасників наук.-практ. конф. курсантів, студентів та слухачів магістратури (м. Харків, 12 груд. 2018 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. С. 250–252.

425. Шутов Р. Дегуманізація як інструмент інформаційної війни. *MediaSapiens*. 2014. URL: <http://surl.li/nifmn>

426. Шутяк Л. Соціальні мережі як середовище фейків: що треба знати про Facebook. 2021. URL: <https://explainer.ua/sotsialni-merezhi-yak-seredovishhe-fejkiv-shho-treba-znati-pro-facebook/>

427. Щорічне опитування USAID-Internews «Ставлення населення до ЗМІ та споживання різних типів медіа у 2020 р.». 68 с. URL: <http://surl.li/abcyy>

428. Юринець Ю. Л., Сопілко І. М., Белкін Л. М. Дослідження проблем інформаційної безпеки України на засадах міждисциплінарного підходу: соціологія, психологія, право. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 7. С. 300–307. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2020-7/77>

429. Явір В. А. Реінтеграція тимчасово окупованих територій як завдання етнонаціональної політики України. *Правова держава*. 2017. Вип. 28. С. 437–444.

430. Ягоднікова В. В. Застосування технології розвитку критичного мислення у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців. *Вісник післядипломної освіти*. 2009. 11 (1). С. 190–196.

431. Ямщикова Л. Критичне мислення як вид розумової діяльності. 2003-2005. 26 с. URL: <http://surl.li/mqdhw>

432. Яремійчук О. В. Критичне мислення в умовах постправди як ресурс збереження психологічного благополуччя особистості. *Особистісні та ситуативні детермінанти здоров'я*: матер. V Всеукр. наук.-практ. конфер. (м. Київ, 18 лист. 2020 р.) / за заг. ред. О. В. Бацилевої. Київ. 2020. С. 134–136.

433. Яцюк М., Прядкін К. Соціально-психологічні умови розвитку почуття когерентності дорослої особистості. *Науковий вісник Вінницької*

академії безперервної освіти. Серія «Педагогіка. Психологія». 2023. Вип. 3. С. 118–123.

434. 6 навичок критичного мислення для наших батьків (і дітей). Як здобути й тренувати критичне мислення, щоб не вірити фейкам й ухвалювати рішення. *The Village Україна*. 2023. URL: <http://surl.li/mrhuj>

435. Aggression: Naturwiss und Kulturwiss. Perspektiven der Aggressionsforschung. Bern, 1982. 419 p.

436. Al-Hashim A. Critical thinking and reflective practice in the science education practicum in Kuwait. *Utopia y Praxis Latinoamericana*. 2019. № 24(6). P. 85–96.

437. Alkhalil Z., Hewage C., Nawaf L., Khan I. Phishing attacks: A recent comprehensive study and a new anatomy. *Frontiers in Computer Science*. 2021. № 3, 563060. DOI: 10.3389/fcomp.2021.563060.

438. Alsaleh N. J. Teaching critical thinking skills: Literature review. *Turkish Online Journal of Educational Technology TOJET*. 2020. № 19 (1). P. 21–39.

439. Anderson L., Krathwohl D. R. A Taxonomy for Learning, Teaching and Assessing: A revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives. New York : Longman, 2001. 336 p.

440. Ennis R. H. The Extent to Which Critical Thinking is Subject Specific: Further Clarification. *Educational Researcher*. 1990. Vol. 19, issue 4. P. 13–16. DOI : <https://doi.org/10.3102/0013189X019004013>

441. Arday R. *The Territorial Imperative*. N.Y., 1966. 711 p.

442. Bader A. Determination and classification of war and military conflict as a types of armed violence. *Slovak international scientific journal*. 2020. №39. Vol. 2. P. 70–73.

443. Bader A. V. Aggression and genocide as a kind of armed violence: terminological analysis. *European Science Review Scientific journal*. 2020. № 3–4. P. 27–30.

444. Bader A. V. Essence and definition of terrorism as a kind of armed violence. *European Journal of Humanities and Social Sciences Scientific journal*. 2020. № 2. P. 132–135.

445. Bader A., Zhurba I., Kladko A., Demchenko V., Rusanova, M. War in the practice of functioning of different types of political systems. *Amazonia Investiga*. 2023. № 12 (64). P. 331– 339. DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2023.64.04.35>

446. Bagheri F., Ghanizade A. Critical Thinking and Gender Differences in Academic Self-regulation in Higher Education. *Journal of Applied Linguistics and Language Research*. 2016. Vol. 3. №3. P. 133–145.

447. Bloom B. S. Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals. New York : Longman, 1984. 207 p.

448. Boulding K. General systems theory: Skeleton of science. *Management science*. 1956. Vol. 2. P. 197–208.

449. Baron J. An hypothesis about the training of intelligence / eds.: D. N. Perkins, J. Lochhead, J. Bishop. *Thinking : The second internal conference*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, 1987. P. 60–67. URL: <https://www.sas.upenn.edu/~baron/papers/symp1.pdf>

450. Benson B. Cognitive bias cheat sheet, simplified. 2017. URL: <http://surl.li/nibiq>

451. Bigler K. *Der einsame Soldat*. Frauenfeld, 1964. 311 p.

452. Bouthul G. *L'infanticidediffere*. Paris. 1970. 671 p.

453. Bouthul G. *Le phenomena – guerre*. Paris. 1962. 311 p.

454. Bower G. H., Clark M. C. Narrative stones as mediators for serial learning. *Psychonomic Science*. 1969. № 14. P. 181–182.

455. Brennen S., Kreiss D. Digitalization and Digitization. *Culture digitally*. 2014. Vol. 8. URL: <http://surl.li/nicit>

456. Brounell B. *The Human Community : Its Philosophy and Practics for a Time of Crises*. N.Y., 1950. 688 p.

457. Champagne A. B. Cognitive research on thinking in academic science and mathematics: Implications for practice and policy. Enhancing thinking skills in the sciences and mathematics / Ed. D. F. Halpern. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associate, 1992. P. 117–134.
458. Cottrell S. Critical Thinking Skills: Effective analysis, argument and reflection. London: PALGRAVE, 2017. 309 p.
459. Crawford A., Makinster J., Mathews S., Saul W. Teaching and Learning Strategies for The Thinking Classroom. New York: The International Debate Education Association, 2005. 244 p.
460. Creveld M. van. The Transformation of War. NY : Hardcover, 1991. 272 p.
461. Chen F.-F., Chen S.-Y., Pai H.-C. Self-reflection and critical thinking: The influence of professional qualifications on registered nurses. *Contemporary Nurse*. 2019. № 55 (1). P. 59–70. <https://doi.org/10.1080/10376178.2019.1590154>
462. Critical Thinking Survey Report. Reboot Foundation. 2020. URL: <http://surl.li/jmfzl>
463. Dewey J. How We Think: A Restatement of the Relation of Reflective Thinking to the Educative Process. Boston : Heath & Company, 1933. 301 p.
464. Damarad V., Yelisyeu A. Disinformation Resilience in Central and Eastern Europe. Kyiv, 2018. URL: <https://prismua.org/dri/>
465. Davenport Th. H., Prusak L. Working Knowledge: How Organizations Manage What they Know. Harvard Business School Press. Boston, 2000. 240 p.
466. Diaz T. I. How to Identify and Remove Barriers to Critical Thinking. *GLOBIS Insights*. 2022. URL: <http://surl.li/nhcgt>
467. Disinformation Resilience Index in Central and Eastern Europe in 2021 / Eds P. Havlíček, A. Yelisyeu. Warsaw, 2021. 272 p.
468. Dolev E. Techniques and Examples of Psychological Warfare. *Journal of Forensic Psychology*. 2022. Vol. 7. Iss. 4. № 1000226. URL: <http://surl.li/kgazr>

469. Erlich A., Garner C., Pennycook G., Rand, D. G. Does Analytic Thinking Insulate Against Pro-Kremlin Disinformation? Evidence from Ukraine. 2022. <https://doi.org/10.31234/osf.io/4yrdj>
470. Fabian S., Kennedy G. Resilience and Resistance in NATO. *Insights. Irregular Warfare Center*. 2023. Vol. 1. № 3. URL: <http://surl.li/jzufa>
471. Facione P. A. Critical Thinking: A Statement of Expert Consensus for Purposes of Educational Assessment and Instruction. Research Findings and Recommendations. American Philosophical Association, Newark, Del. 1990. 112 p.
472. Farge E., Richardson A. Older people account for a third of Ukraine's war victims – UN. Reuters. 2023. URL: <http://surl.li/mpqjz>
473. Fiala O. C. Resistance Operating Concept (ROC). MacDill Air Force Base. Florida: The Joint Special Operations University Press, 2020. 283 p.
474. Fiala O. C. Resilience and Resistance in Ukraine. *Small Wars Journal*. 2022. URL: <http://surl.li/jzulp>
475. Fotion N. Two Theories of Just War. *Philosophia*. 2006. Vol. 34. P. 53–64.
476. Fisher A. Critical Thinking: An Introduction. Second edition. Cambridge University Press, 2011. 302 p.
477. Fromm E. The Anatomy of Human Destructiveness. New York: Holt, Rinehart & Winston, 1973. 521 p.
478. Freeley, A., Steinberg D. Argumentation and Debate: Critical Thinking for Reasoned Decision Making. 12th ed. Belmont, CA : Wadsworth, 2009. 531 p.
479. Glatthorn A. A., Baron J. The Good Thinker. Developing. Minds: A Resource Book for Teaching Thinking. *Revised Edition*. Vol. 1 (ed. A. L. Costa). Association for Supervision and Curriculum Development, Alexandria, Va., 1991. P.63–67.
480. Glaser E. M. An experiment in the development of critical thinking. New York: Teachers College, Columbia University, 1941. 212 p.

481. Guess A., Nagler J., Tucker J. Less than you think: Prevalence and predictors of fake news dissemination on Facebook. *Science Advances*. 2019. Vol. 5. Issue 1: eaau4586. DOI: 10.1126/sciadv.aau4586
482. Halpern D. F. Thought and Knowledge: An Introduction to Critical Thinking. Third edition. Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, 1996. 205 p.
483. Haslam N., Loughnan S. Dehumanization and Infrhumanization. *Annual Review of Psychology*. 2014. Vol. 65. P. 399-423. DOI: <https://doi.org/10.1146/annurev-psych-010213-1150>
484. Hoffman B. Inside Terrorism. NY : Columbia University Press, 2006. 432 p.
485. Hudson C., Whisler V. R. Contextual Teaching and Learning for Practitioners. *Systemics, Cybernetics and Informatics*. 2008. Vol. 6, No. 4. P. 54–58. URL: [www.iiisci.org/journal/cv\\$/sci/pdfs/e668ps.pdf](http://www.iiisci.org/journal/cv$/sci/pdfs/e668ps.pdf)
486. Jackson S. L. Research methods and statistics: A critical thinking approach. Boston: Cengage Learning, 2015. 449 p.
487. Joel I. Klein, Condoleezza Rice, Julia C. Levy. U.S. Education Reform and National Security (In: Independent Task Force Report No. 68). New York: Council on Foreign Relations Press. March 2012. 121 p.
488. Kahneman D. Thinking Fast and Slow. Farrar, Straus and Giroux – New York. 2011. 512 p.
489. Karaman O., Mordovtseva N., Pochinkova M., Yurkiv Y. Diagnosis of the quality indicators of learning process as the basis for designing the technology of critical thinking formation of future teachers of primary school. *Fundamental and applied researches: contemporary scientific and practical solutions and approaches. Interdisciplinary prospects*. Vol. V. / Eds.: A.Dushniy, M.Makhmudov, M.Strenacikova. Baku; Banska Bystrica; Uzhhorod; Kherson: Posvit, 2019. P. 172–180.
490. Kirschenmann P. Kybernetik. Information, Widerspiegelung. Munchen; Salzburg: Verlag A. Pustet, 1969. P. 275.

491. Kurylo, V., Trubavina, I., Karaman, O., Stepanenko V., Yurkiv, Y. Pedagogic technology of formation of readiness for self-development in students from the occupied territories and delimitation line in the east of Ukraine in conditions of temporarily displaced higher education institutions. 2021. *Journal of Educational Sciences & Psychology*. Vol. XI (LXXIII). No 2. P.39–53. DOI: 10.51865/JESP.2021.2.06
492. Kurth J. The American way of Victory. National Interest. 2000. The Summer. P. 1–154.
493. Kurtz Paul. Science, critical thinking, and the new skepticism. Santa Rosa, CA, 1999. 321 p.
494. Lipman M. Criticalthinking: What can it be? *Educational Leadership*. 1988. № (46) 1. P. 38–43.
495. Logarajah Thambyrajah. Digital Transformation. 2019. URL: <https://www.kognifi.my/digital-transformation/>
496. Lootah S., Simon A. Arab Human Capital Challenge: The Voice of CEO's. Mohammed Bin Rashid AlMaktoun Foundation. 2009. URL: <http://surl.li/jmfzp>
497. Lorenz K. Aggression (so-called evil). K. : ProgressUnivers, 1974. 389 p.
498. Luban D. Preventive War. *Philosophy & Public Affairs*. 2004. Vol. 32. № 3. P. 207–248.
499. Maccoby E. E., Jacklin C. N. The psychology of sex differences. London: Stanford University Press; Oxford University Press, 1975. 634 p.
500. Mackay M., Tymon A. Working with uncertainty to support the teaching of critical reflection. *Teaching in Higher Education*. 2013. № 18 (6). P. 643–655. DOI: 10.1080/13562517.2013.774355
501. McLuhan M. War and Peace in the Global Village. NY: Gingko Press, 2001. 411 p.
502. Measuring the Information Society Report 2018. Vol. 1. Geneva: International Telecommunication Union, 2018. 190 p. URL: <http://surl.li/mposz>

503. Mena Araya A. E. Critical Thinking for Civic Life in Elementary Education: Combining Storytelling and Thinking Tools. *Revista Educación*. 2020. Vol. 44. № 2. DOI: <https://doi.org/10.15517/revedu.v44i2.39699>

504. Morgenhay H. Politics among Nations. The Struggle for Peace and Power. N-Y., 1960. 577 p.

505. Narula S. Psychological Operations (PSYOPs): A Conceptual Overview. 2004. *Strategic Analysis*. Vol. 28. № 1. P. 177–192.

506. Paul R. W., Elder L., Bartell T. California Teacher Preparation for Instruction in Critical Thinking: Research Findings and Policy Recommendations / California Commission on Teacher Credentialing. Sacramento, CA: California Commission on Teacher Credentialing, 1997. 196 p. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED437379.pdf>

507. Perin D. Facilitating Student Learning Through Contextualization. *Community College Review*. 2011. Vol. 39, issue 3, P. 268–295. DOI: <http://doi.org/10.1177/0091552111416227>

508. Phan H. P. Critical thinking as a self-regulatory process component in teaching and learning. 2010. *Psicothema*. Vol. 22. №2. P. 284–292.

509. Плуґіна, А. (2022). Теоретико-методичні засади розвитку критичного мислення у молодших школярів. *Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи*. № 2 (8). С. 35–41. [https://doi.org/10.31499/2706-6258.2\(8\).2022.268048](https://doi.org/10.31499/2706-6258.2(8).2022.268048)

510. Pintrich P. R. The Role of Metacognitive Knowledge in Learning, Teaching, and Assessing. *Theory Into Practice*. 2002. Vol. 41. Issue 4. P. 219–225.

511. Pre Post. URL: <http://surl.li/nibfp>

512. Rarita, M. The relevance of critical thinking from the perspective of professional training. *Postmodern Openings*. 2022. № 13 (2). P. 499–513. DOI: 10.18662/po/13.2/468

513. Reboux P. Trop d'enfants. Paris, 1959. 611 p.

514. Ricoeur P. P. Le Conflict des interprétations. *Essais d'herméneutique*. Paris, Editions du Seuil, 1969. 505 p.

515. Rodríguez G., Pérez N., Núñez G., Baños J. E., Carrió M. Developing creative and research skills through an open and interprofessional inquiry-based learning course. (2019). *BMC Med. Educ.* № 19. C. 134. DOI: 10.1186/s12909-019-1563-5
516. Rokeach M. The open and closed mind. New York: Basic Books, 1960.
517. Sam N. M. S. Barriers in Critical Thinking. in *PsychologyDictionary.org*, 2023. URL: <http://surl.li/nhcgz>
518. Sauer N. Deepfakes are being used for good – here’s how. The conversation. 2022. URL: <http://surl.li/nibwz>
519. Savchenko S., Kurylo V. Patriotic education in the process of youth socialization in conditions of hybrid warfare. *The Journal of Social Sciences Research.* 2018. № 5. P. 1121–1125. DOI: 10.32861/jssr.spi5.1121.1125.
520. Shubina I., Kulakli A. Critical Thinking, Creativity and Gender Differences for Knowledge Generation in Education. 2019. *Literacy Information and Computer Education Journal.* Vol. 10. Issue 1. P. 3086–3093. DOI:10.20533/licej.2040.2589.2019.0405
521. Slameto, U. Critical thinking and its affecting factors. *Jurnal Penelitian Humaniora.* 2017. № 18 (2). P. 1–11. DOI:10.23917/humaniora.v18i2.5187
522. Small M., Singer J. Resort to Arms. N.Y.: Legidpress, 1982. 450 p.
523. Stanovich Keith E., West Richard F. Individual Differences in Reasoning: Implications for the Rationality Debate. *Behavioral and Brain Sciences.* 2000. № 23. P. 645–65.
524. Stamp, M. Information security: Principles and practice. Hoboken: John Wiley & Sons, 2011. 608 p.
525. Sears S. Introduction to Contextual Teaching and Learning. Bloomington, Indiana, 2003. 53 p.
526. Sweet M., Michaelsen L. K. Team-based learning in the social sciences and humanities: Group work that works to generate critical thinking and engagement. New York: Taylor & Francis, 2023. DOI: 10.4324/9781003447528.

527. Tang T., Vezzani V., Eriksson V. Developing critical thinking, collective creativity skills and problem solving through playful design jams. *Thinking Skills and Creativity*. 2020. № 37 (4), 100696. DOI: 10.1016/j.tsc.2020.100696

528. Shamsid-Deen I., Smith B. P. Contextual teaching and learning practices in the family and consumer sciences curriculum. *Journal of Family and Consumer Sciences Education*. 2006. Vol. 24, No. 1. P. 14–27.

529. The European Union's Global Strategy Three Years on, Looking Forward. 2019. 59 p. URL: <http://surl.li/kbnsb>

530. The Future of Jobs report 2020. October 2020. URL: <http://surl.li/nihte>

531. The 10 skills you need to thrive in the Fourth Industrial Revolution. URL: <http://surl.li/nihtb>

532. Sumner W. G. *Folkways: A study of the sociological importance of usages, manners, customs, mores, and morals*. Boston: MA Ginn and Company. 1996. P. 630–633.

533. Toffler A. *War and Anti-War: Survival at the Dawn of the 21st Century*. NY : Warner Books, 1994. 412 p.

534. Tsekhmister Y., Yakovenko O., Miziuk V., Sliusar A., Pochynkova M. The effect of online education on the teachers' working time efficiency. *Journal of Curriculum and Teaching*. 2022. № 11 (6). P. 44–54. DOI: 10.5430/jct.v11n6p44

535. Trubavina I., Karaman O., Kamenova D., Stepanenko V., Yurkiv Y. A research on transformation of social wellbeing and life attitudes in students from the occupied territories and the demarcation line at relocated higher education institutions from the east of Ukraine. 2021. *SHS Web of Conferences*. № 104, 03010. <https://doi.org/10.1051/shsconf/202110403010>

536. Trubavina I., Karaman O., Kamenova D., Stepanenko V., Yurkiv Y. The response strategy of social work with displaced families and the receiving community (within the context of sustainable development). 2021. *E3S Web of Conferences*, 280, 04010. <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202128004010>

537. Tuan Van Nguyen, Hsueh-Erh Liu. Factors associated with the critical thinking ability of professional nurses: A cross-sectional study. *Nursing Open*. 2021. № 8. P 1970–1980. DOI: 10.1002/nop2.875
538. Uppsala Conflict Data Program (UCDP). URL: <https://ucdp.uu.se>
539. Ukraine: Civilian casualties – 24 February 2022 to 30 June 2023. United Nations. 2023. URL: <http://surl.li/kelit>
540. Vailliant B., Ajir M. The Case for the Sixth Domain of War: Psychological Warfare in the Age of Advanced Technology. *Global Security and Intelligence Studies*. 2020. Vol. 5. № 1. DOI: 10.18278/gsis.5.1.2
541. Verawati N.N.S.P., Hikmawati H., Prayogi S., Bilad M. R. Reflective practices in inquiry learning: Its effectiveness in training pre-service teachers' critical thinking viewed from cognitive styles. *Jurnal Pendidikan IPA Indonesia*. 2021. № 10 (4). P. 505–514. DOI: 10.15294/jpii.v10i4.31814.
542. Wallenius C. Do Hostile Information Operations Really Have the Intended Effects? A Literature Review. *Journal of Information Warfare*. 2022. Vol. 21. Iss. 2. URL: <http://surl.li/kgbcs>
543. Wallerstein I. World-System Analysis / Giddens A. and J.H. Turner (eds.). *Social Theory Today*. Cambridge: Polity Press, 1987. P. 309–324.
544. Warsah I., Morganna R., Uyun M., Afandi M., Hamengkubuwono H. The impact of collaborative learning on learners' critical thinking skills. *International Journal of Instruction*. 2021. № 14 (2). P. 443–460. DOI: 10.29333/iji.2021.14225a
545. Whitman M. E., Mattord H. J. Principles of information security. Boston: Cengage Learning, 2021. 658 p.